

Projekt

z dnia 2 marca 2017 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXII/.../2017
RADY MIEJSKIEJ W GŁOGÓWKU**

z dnia 6 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 roku”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 roku” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XXIX/206/2017 Rady Miejskiej w Głogówku z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 roku".

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głogówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głogówku

Mieczysław Hołówko

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/.../2017
Rady Miejskiej w Głogówku
z dnia 6 marca 2017 r.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY GŁOGÓWEK

Zamawiający:

Gmina Głogówek
48-250 Głogówek
ul. Rynek 1

tel.: 77 40 69 900

fax: 77 40 69 906

e-mail: sekretariat@glogowek.pl

strona www: www.glogowek.pl

Wykonawca:

AT GROUP S.A.

NIP: 645 19 95 494

ul. Główna 5

42-693 Krupski Młyn

www.atgroupsa.pl

atgroupsa@atgroupsa.pl

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
ROZDZIAŁ I.	PODSTAWA PRAWNA I WPROWADZENIE DO POJĘCIA REWITALIZACJI
	8
I.1	CEL OPRACOWANIA 8
I.2	PODSTAWOWE DEFINICJE ZWIĄZANE Z POJĘCIEM REWITALIZACJI..... 8
I.3	ZAKRES OPRACOWANIA 10
I.4	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI LOKALNYMI 11
I.5	ZGODNOŚĆ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI GMINY GŁOGÓWEK . 11
I.5.1	<i>Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013 – 2016 (aktualizacja) 11</i>
I.5.2	<i>Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2016-2026 12</i>
I.5.3	<i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głogówek 13</i>
I.5.4	<i>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów gminy..... 13</i>
I.5.5	<i>Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Głogówek..... 13</i>
ROZDZIAŁ II.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ..... 15
II.1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY..... 15
II.1.1	<i>Położenie gminy, podział administracyjny..... 15</i>
II.1.2	<i>Ludność..... 16</i>
II.1.3	<i>Klimat..... 17</i>
II.1.4	<i>Mieszkalnictwo 17</i>
II.1.5	<i>Przedsiębiorcy..... 19</i>
II.1.6	<i>Rolnictwo..... 20</i>
II.1.7	<i>Leśnictwo 20</i>
II.1.8	<i>Zasoby przyrodnicze 21</i>
II.2	DIAGNOZA NEGATYWNYCH ZJAWISK I ZIDENTYFIKOWANYCH PROBLEMÓW 22
II.2.1	<i>Demografia..... 22</i>
II.2.2	<i>Gospodarka..... 27</i>
II.2.3	<i>Środowisko i infrastruktura 33</i>
II.3	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY..... 37
ROZDZIAŁ III.	ANALIZA RYZYKA INWESTYCJI UJĘTYCH W PROGRAMIE..... 39
ROZDZIAŁ IV.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI..... 41
IV.1	OBSZAR 1: KAZIMIERZ..... 42

IV.2	OBSZAR 2: RZEPCZE.....	43
IV.3	OBSZAR 3: STARE KOTKOWICE.....	45
IV.4	OBSZAR 4: GŁOGOWIEC.....	47
IV.5	OBSZAR 5: RACŁAWICE ŚLĄSKIE.....	49
IV.6	OBSZAR 6: STARE MIASTA-GŁOGÓWEK.....	50
ROZDZIAŁ V.	WIZJA I CELE REWITALIZACJI.....	53
V.1	WIZJA GMINY GŁOGÓWEK:.....	53
V.2	CELE STRATEGICZNE.....	53
ROZDZIAŁ VI.	CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	56
VI.1	PODSTAWOWE KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	56
	<i>VI.1.1 Podstawowe założenia strategii działań podstawowych Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	<i>56</i>
	<i>VI.1.2 Szczegółowy harmonogram działań podstawowych Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	<i>56</i>
VI.2	UZUPEŁNIAJĄCE KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	61
	<i>VI.2.1 Szczegółowy harmonogram działań uzupełniających Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	<i>61</i>
VI.3	POWIĄZANIA POMIĘDZY PLANOWANYMI DZIAŁANAMI.....	67
ROZDZIAŁ VII.	KOMPLEMENTARNOŚĆ DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.....	69
VII.1	KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA.....	70
VII.2	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA.....	70
VII.3	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO –INSTYTUCJONALNA.....	70
VII.4	KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	71
VII.5	KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.....	71
ROZDZIAŁ VIII.	FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	72
VIII.1	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020	72
	<i>VIII.1.1 Oś Priorytetowa II Konkurencyjna gospodarka.....</i>	<i>72</i>
	<i>VIII.1.2 Oś priorytetowa V Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego</i>	<i>75</i>
	<i>VIII.1.3 Oś Priorytetowa X Inwestycje w infrastrukturę społeczną.....</i>	<i>77</i>
VIII.2	PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2014-2020	79
	<i>VIII.2.1 Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.....</i>	<i>79</i>
	<i>VIII.2.2 Oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury</i>	<i>81</i>
VIII.3	PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020.....	83

VIII.3.1	<i>Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich</i>	83
VIII.4	PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020	84
VIII.4.1	<i>Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</i>	84
VIII.5	PROGRAM INTERREG EUROPA ŚRODKOWA	109
VIII.5.1	<i>Priorytet 3 – Odpowiedzialne korzystanie ze środowiska</i>	109
ROZDZIAŁ IX.	WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA LOKALNEGO PROGRAMU	
REWITALIZACJI	111	
IX.1.1	<i>Struktura organizacyjna</i>	111
IX.1.2	<i>Budżet i źródła finansowania inwestycji</i>	112
IX.1.3	<i>Plan wdrażania, monitorowania i weryfikacji</i>	113
ROZDZIAŁ X.	IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY	116
X.1	CHARAKTERYSTYKA INTERESARIUSZY	116
X.2	UDZIAŁ INTERESARIUSZY W PROCESIE PRZYGOTOWANIA DOKUMENTU, DIAGNOZOWANIA, WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA ZAPISÓW PROGRAMU	116
X.2.1	<i>Udział interesariuszy w procesie przygotowania dokumentu i diagnozowania obszaru rewitalizacji</i>	116
X.2.2	<i>Udział interesariuszy w procesie wdrażania inwestycji na obszarach rewitalizacji</i>	117
X.2.3	<i>Udział interesariuszy w procesie monitorowania osiągniętych efektów rewitalizacji</i>	118
ROZDZIAŁ XII.	ODDZIAŁYWANIE DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO	120
XII.1	OCHRONA PTAKÓW PODCZAS WYKONYWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH	120
XII.2	ZAKRES ODDZIAŁYWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY GŁOGÓWEK	122

SPIS TABEL

Tabela 1 Wskaźniki powierzchniowe i administracyjne Gminy Głogówek	16
Tabela 2 Stan ludności Gminy Głogówek w latach 2009 - 2014	16
Tabela 3 Najważniejsze wskaźniki demograficzne dla Gminy Głogówek w 2013 i 2014 roku	16
Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Głogówek w latach 2009 - 2014	18
Tabela 5 Zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w latach 2009-2014	18
Tabela 6 Podmioty gospodarcze według klas wielkości na terenie Gminy Głogówek w latach 2009-2014	19
Tabela 7 Użytki rolne na terenie Gminy Głogówek w 2010 roku	20
Tabela 8 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Głogówek w 2013 i 2014 roku ...	20
Tabela 9 Ludność ogółem w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015	22
Tabela 10 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem	23
Tabela 11 Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2006-2015	24
Tabela 12 Współczynnik feminizacji w latach 2006 - 2015	26
Tabela 13 Migracje gminne na pobyt stały w latach 2006 - 2015	26
Tabela 14 Bezrobotni zarejestrowani w latach 2006-2015	27
Tabela 15 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	28
Tabela 16 Osoby fizyczne prowadzące działalność w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015	30
Tabela 17 Podmioty zarejestrowane w REGON wskaźniki w Gminie Głogówek w latach 2009 - 2015	30
Tabela 18 Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015	31
Tabela 19 Podmioty wg klas wielkości w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015	31
Tabela 20 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w Gminie Głogówek w latach 2009 - 2015	31
Tabela 21 Osoby fizyczne w Gminie Głogówek w latach 2012 - 2015	31
Tabela 22 Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Głogówek w latach 2012 - 2015	32
Tabela 23 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	34
Tabela 24 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach	35
Tabela 25 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności na wsi	36

Tabela 26 Analiza ryzyka inwestycji wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji	40
Tabela 27 Ogólna mapa obszarów rewitalizacji na terenie Gminy	41
Tabela 28 Obszar Kazimierz	43

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Mapa Gminy Głogówek.....	15
Rysunek 2 Obszar 2: Rzepcze	45
Rysunek 3 Obszar 3: Stare Kotkowice	47
Rysunek 4 Obszar 4: Głogowiec	48
Rysunek 5 Obszar 5: Raclawice Śląskie	50
Rysunek 6 Obszar 6: Stare Miasta-Głogówek	52
Rysunek 7 Powiązania pomiędzy planowanymi działaniami	68

ROZDZIAŁ I. PODSTAWA PRAWNA I WPROWADZENIE DO POJĘCIA REWITALIZACJI

I.1 CEL OPRACOWANIA

Podstawowym celem Programu Rewitalizacji jest wskazanie procedur i sposobu wdrażania przedsięwzięć mających na celu rewitalizację obszarów zdegradowanych. Konieczne jest wskazanie kluczowych obszarów, które powinny zostać objęte działaniami z zakresu rewitalizacji społecznej obszarów zdegradowanych, a także uzupełnienie ich o zadania inwestycyjne. Celem działań inwestycyjnych jest jedynie wsparcie inicjatyw podejmowanych w ramach działań w zakresie społecznym.

I.2 PODSTAWOWE DEFINICJE ZWIĄZANE Z POJĘCIEM REWITALIZACJI¹

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, sierpień 2016, s. 5-8

- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej,
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 2, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia 8 warunków

do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji).

I.3 ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek** wynika z Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2023 oraz Regulaminu oceny Lokalnych Programów Rewitalizacji / Gminnych Programów Rewitalizacji opracowanych w ramach Konkursu dotacji „Przygotowanie lub aktualizacja programów rewitalizacji”. Zgodnie z tymi dokumentami *Rewitalizacja miast to najbardziej kompleksowa odpowiedź na degradację społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową polskich miast. Takie podejście wynika wprost z zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, w której drugi cel strategiczny „Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych” obejmuje m.in. cel szczegółowy „Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze”². W celu właściwego prowadzenia procesu rewitalizacji Gminy Głogówek, przyjęto to:*

1. Rewitalizacja stanowi istotny element całościowy wizji rozwoju gminy;
2. Opracowana została pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji wskazanego w programie rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
3. Ustalona została hierarchia potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
4. Konieczny był właściwy dobór narzędzi oraz interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
5. Działania stanowią elementy zsynchronizowane w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, a także środowiskowej;
6. Konieczna jest koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
7. Ważna będzie realizacja zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów (w szczególności lokalnych społeczności, przedsiębiorców, a także innych interesariuszy

² Regulamin oceny Lokalnych Programów Rewitalizacji / Gminnych Programów Rewitalizacji opracowanych w ramach Konkursu dotacji „Przygotowanie lub aktualizacja programów rewitalizacji”. s.8

procesu rewitalizacji i ekspertów) w procesy programowania i realizacji działań rewitalizacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Zakres dokumentu pod nazwą **Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek** obejmuje w szczególności:

1. ocenę aktualnego stanu gminy w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej wraz z identyfikacją obszarów problemowych w tym zakresie,
2. wskazanie optymalnych działań i zadań na okres objęty Programem,
3. monitoring efektów podejmowanych działań na terenie Gminy,
4. plan wdrażania programu z uwzględnieniem jego monitorowania.

I.4 ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI LOKALNYMI

I.5 ZGODNOŚĆ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI GMINY GŁOGÓWEK

I.5.1 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głogówek na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013 – 2016 (aktualizacja)

Program ochrony środowiska przedstawia aktualny stan środowiska, określa hierarchię niezbędnych działań zmierzających do poprawy tego stanu, umożliwia koordynację decyzji administracyjnych oraz wybór decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty i instytucje. Sam program nie jest dokumentem stanowiącym, ingerującym w uprawnienia poszczególnych jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów użytkujących środowisko. Należy jednak oczekiwać, że poszczególne jego wytyczne i postanowienia będą respektowane i uwzględniane w planach szczegółowych i działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska.

Zakłada się, że kształtowanie polityki ekologicznej w Gminie Głogówek będzie miało charakter procesu ciągłego, z jednoczesnym zastosowaniem metody programowania „kroczącego”, polegającej na cyklicznym weryfikowaniu perspektywicznych celów w przekrojach etapowych i wydłużaniu horyzontu czasowego Programu w jego kolejnych edycjach.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej stanowił będzie narzędzie realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska w zakresie określonym w obszarze – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, 9.1. Środowisko a zdrowie.

Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej prowadzić będzie do osiągnięcia wskazanego celu średniookresowego do roku 2016 - *Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia.*

W ramach wskazanego celu zaproponowano następujące kierunki działań:

- Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich
- Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne
- Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania.

I.5.2 Strategia Rozwoju Gminy Głogówek na lata 2016-2026

Strategia, sprzyja pogłębieniu wiedzy władz gminy na temat obecnej sytuacji gospodarczej, społecznej, przestrzennej i ekologicznej gminy. Opracowana „Strategia”, stanowiąca całościową koncepcję rozwoju gminy, zagwarantuje zapisanie w wojewódzkich czy powiatowych planach rozwoju, priorytetowych dla gminy projektów o charakterze ponadlokalnym oraz zapewni współuczestnictwo gminy w przemianach strukturalnych regionu opolskiego, a w fazie jej wdrażania, stanowić będzie podstawę do podejmowania inicjatyw budżetowych w latach następnych.

Do celów strategicznych, które są spójne ze Lokalnym Programem Rewitalizacji należą:

- poprawa infrastruktury technicznej Gminy poprzez modernizację systemów wodociągowych oraz remonty dróg gminnych,
- poprawa jakości życia poprzez polepszenie stanu infrastruktury społecznej: systemu świetlic wiejskich, rewitalizacji miejsc wypoczynku i rekreacji, dalszą poprawę infrastruktury oświatowej i sportowej,
- wsparcie przedsiębiorczości i zatrudnienia poprzez tworzenie infrastruktury przyjaznej przedsiębiorcom oraz stworzenie warunków przyciągania inwestorów zewnętrznych, m.in. poprzez właściwą i konsekwentną politykę planowania zagospodarowania przestrzennego oraz studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

I.5.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głogówek

Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z zapisami Studium, szczególnie w zakresie trzeciego celu strategicznego, w ramach którego przewiduje się ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne już istniejących elementów zagospodarowania przestrzennego, jak i realizacji projektowanych przedsięwzięć w oparciu o zasadę eliminowania potencjalnych uciążliwości.

I.5.4 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów gminy

Wszystkie infrastrukturalne inwestycje wskazane niniejszym Lokalnym Programem Rewitalizacji zachowują pełną zgodność z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Ponadto przeprowadzenie każdej, poszczególniej inwestycji poprzedzone będzie, jeśli tak stanowi wymóg prawny wystąpieniem, zgodnie z procedurą, o odpowiednie zezwolenia, w tym również stwierdzeniem zgodności prac z obowiązującym na danym obszarze planem zagospodarowania.

Uchwałą Rady Miejskiej w Głogówku nr XIII/99/2011 z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzony został zapis, który jest zgodny z zaleceniami Programu Ochrony Powietrza dla strefy opolskiej, aby w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą stosować paliwa ekologiczne oraz urządzenia techniczne o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń środowiska. Ponadto, istnieją również zapisy wprowadzające pasy zieleni izolacyjnej, a zapisy dotyczące wymaganych odległości i lokalizacji zabudowy mieszkaniowej pozwalają na uzyskanie efektu przewietrzania terenów zabudowanych.

I.5.5 Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Głogówek

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe sporządzony dla obszaru gminy Głogówek to strategiczny dokument, którego opracowanie wynika z ustawy Prawo energetyczne. W dokumencie zawarta została ocena stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wykaz przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, a także możliwość wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych

zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.

Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z Załoženiami do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w zakresie przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, a także wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarze Gminy Głogówek. W Planie zaopatrzenia wskazane zostały również zapisy dotyczące zarządzania użytkowaniem energii w obiektach użyteczności publicznej wraz z wspieraniem rozporoszonych źródeł ciepła, co jest zgodne z planowanymi w Planie gospodarki niskoemisyjnej inwestycjami.

Obecnie obowiązująca wersja dokumentu przedstawiała plany do 2010 r. i jest nieaktualna dlatego też zaplanowana została Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe do roku 2018. Aktualizacja dokumentu sfinansowana zostanie ze środków własnych Gminy i przeprowadzona zostanie zgodnie z zapisami ustawy Prawo energetyczne. W ramach Aktualizacji opracowania przeprowadzony zostanie bilans energetyczny, a następnie możliwe będzie ewentualna Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, który został opracowany również w oparciu o pozyskane dane od gestorów sieci energetycznych z terenu Gminy Głogówek, które wykorzystano przy obliczeniach bilansu energetycznego i zużycia w każdym z sektorów, wraz z uwzględnieniem planowanego rozwoju.

ROZDZIAŁ II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

II.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

II.1.1 Położenie gminy, podział administracyjny

Gmina Głogówek jest gminą miejsko-wiejską zlokalizowaną w powiecie prudnickim, w województwie opolskim. Sąsiadują z nią gminy Biała, Głubczyce, Krapkowice, Lubrza, Pawłowiczki, Reńska Wieś, Strzeleczyki i Walce.

Gmina stanowi obszar o łącznej powierzchni 16 993 hektarów. Obszar gminy podzielony jest na 25 sołectw i 22 miejscowości podstawowe.

Rysunek 1 Mapa Gminy Głogówek

Źródło: Google Maps, www.google.pl

Tabela 1 Wskaźniki powierzchniowe i administracyjne Gminy Głogówek

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2013	2014
Miejscowości podstawowe ogółem	sztuk	22	22
Sołectwa	sztuk	25	25
Powierzchnia	ha	16993	16993

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2013 i 2014 rok

II.1.2 Ludność

Stan ludności Gminy Głogówek na koniec 2014 roku wynosił 13 620 osób według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Liczba kobiet na koniec 2014 roku wynosiła 6 992 osób (co stanowiło około 50,8 % ogółu ludności), a mężczyzn – 6 698 osób.

W okresie od 2009 do 2014 roku liczba ludności na terenie Gminy Głogówek spadła o około 2,8 %. Szczegółowe informacje na temat zmian liczby ludności w latach 2009 – 2014 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 2 Stan ludności Gminy Głogówek w latach 2009 - 2014

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ludność ogółem	[osoba]	14011	13871	13809	13715	13682	13620
Kobiety	[osoba]	7158	7109	7092	7018	6974	6922
	[%]	51,09%	51,25%	51,36%	51,17%	50,97%	50,82%
Mężczyźni	[osoba]	6853	6762	6717	6697	6708	6698
	[%]	48,91%	48,75%	48,64%	48,83%	49,03%	49,18%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2014 rok

Najważniejsze wskaźniki w odniesieniu do demografii Gminy prezentuje tabela poniżej.

Tabela 3 Najważniejsze wskaźniki demograficzne dla Gminy Głogówek w 2013 i 2014 roku

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2013	2014
Wskaźnik obciążenia demograficznego			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	[osoba]	55,4	55,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	[osoba]	108,3	110,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	[osoba]	28,8	29,2
Wskaźnik feminizacji			
Współczynnik feminizacji ogółem	[osoba]	104	103

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2013	2014
Gęstość zaludnienia oraz wskaźniki			
Ludność na 1 km ²	[osoba]	81	80
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	[osoba]	-2,4	-4,5
Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny			
Urodzenia żywe	-	121	113
Zgony	-	169	136
Przyrost naturalny	-	-48	-23

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2013 i 2014 rok

W latach 2013-2014 przyrost naturalny na obszarze Gminy był ujemny, wyraźna jest też tendencja do starzenia się społeczeństwa ukazana we wzrastającej ilości osób w wieku poprodukcyjnym na osoby w wieku produkcyjnym. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła w 2014 roku 80 osób/km².

II.1.3 Klimat

Na obszarze Gminy Głogówek występuje klimat przejściowy pomiędzy klimatem oceanicznym, a masami kontynentalnymi. Jest to klimat umiarkowany ciepły i wilgotny o wyraźnej przewadze opadów nad parowaniem z gwałtownymi burzami w lecie. Obszar Gminy charakteryzuje się jednym z najdłuższych okresów wegetacyjnych w Polsce. Średnioroczna temperatura wynosi około 8°C, przy najcieplejszym miesiącu lipcu 17-18°C i najzimniejszym styczniu, w którym średnia temperatura wynosi ok 4,0°C. Najczęściej występującym kierunkiem wiatru na obszarze Gminy to wiatr zachodni, północno-zachodni i południowo-zachodni, a roczna suma opadów wynosi około 600-700 mm.

II.1.4 Mieszkalnictwo

Na terenie Gminy Głogówek znajdowało się w 2014 roku łącznie 464 511 metrów kwadratowych powierzchni użytkowej, mieszkalnej. Obejmowało to 4 748 mieszkań składających się z 22 299 izb. Średnia powierzchnia mieszkania na przestrzeni ostatnich lat wzrastała, a w 2014 roku wynosiła 97,83 m².

Większość mieszkań, na terenie Gminy, znajduje się na obszarze wiejskim – 2 534 mieszkań, co stanowi ponad 53 % wszystkich mieszkań. Średnia powierzchnia użytkowania mieszkania na obszarze wiejskim wynosząca 110,88 m² jest o ponad 34 % większa w porównaniu do średniej powierzchni mieszkania na obszarze miejskim, która wynosi 82,90 m².

W 2013 roku na obszarze Gminy znajdowało się łącznie 428 mieszkań komunalnych o powierzchni użytkowej 22 740 m², co stanowiło ok. 1 % ogólnej powierzchni mieszkań w Gminie. Zmianę zasobów mieszkaniowych w latach 2009-2014 na terenie Gminy Głogówek prezentują tabele poniżej.

Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Głogówek w latach 2009 - 2014

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obszar Gminy RAZEM							
mieszkania	[sztuk]	4744	4721	4739	4739	4747	4748
izby	[sztuk]	21741	22208	22263	22264	22295	22299
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m kw.]	450487	462453	463683	463795	464293	464511
średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	[m kw.]	94,96	97,96	97,84	97,87	97,81	97,83
Obszar miejski							
mieszkania	[sztuk]	2213	2186	2204	2205	2213	2214
izby	[sztuk]	8785	8926	8982	8987	9018	9023
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m kw.]	175716	181686	182765	182927	183425	183539
średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	[m kw.]	79,40	83,11	82,92	82,96	82,89	82,90
Obszar wiejski							
mieszkania	[sztuk]	2531	2535	2535	2534	2534	2534
izby	[sztuk]	12956	13282	13281	13277	13277	13276
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m kw.]	274771	280767	280918	280868	280868	280972
średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	[m kw.]	108,56	110,76	110,82	110,84	110,84	110,88

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2014 rok

Tabela 5 Zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w latach 2009-2014

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2009	2011	2012	2013	2014
mieszkania komunalne ogółem	[sztuka]	546	-	-	428	-

Udział % w ogólnej liczbie mieszkań	[%]	-	-	-	-	-
mieszkania komunalne - powierzchnia użytkowa	[m kw.]	29250	-	-	22740	-
Udział % w ogólnej powierzchni mieszkań	[%]	1	1	1	1	1
mieszkania socjalne ogółem	[sztuka]	68	68	64	64	62
Udział % w ogólnej liczbie mieszkań	[%]	-	-	-	-	-
mieszkania socjalne - powierzchnia użytkowa	[m kw.]	2493	2500	2317	2317	2241
Udział % w ogólnej powierzchni mieszkań	[%]	1	1	1	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2014 rok

II.1.5 Przedsiębiorcy

Na terenie Gminy Głogówek w 2014 roku zarejestrowanych było łącznie 1 102 przedsiębiorstw, z czego większość, niemal 96 %, stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Największy udział sektorów przedsiębiorstw na terenie Gminy miał sektor przemysłu i budownictwa, a następnie sektor handlu. Szczegółowe dane na temat liczby i wielkości przedsiębiorstw na terenie gminy przedstawia tabela poniżej.

Tabela 6 Podmioty gospodarcze według klas wielkości na terenie Gminy Głogówek w latach 2009-2014

Przedsiębiorstwa według klas wielkości (liczba zatrudnionych)	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	[podmiot gospodarczy]	1013	1039	1024	1060	1080	1102
mikroprzedsiębiorstwo (do 9 osób)	[podmiot gospodarczy]	964	989	974	1013	1031	1051
małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 osób)	[podmiot gospodarczy]	39	40	40	38	40	42
średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 osób)	[podmiot gospodarczy]	10	10	10	9	9	9
duże przedsiębiorstwo (od 250 osób)	[podmiot gospodarczy]	0	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2014 rok

II.1.6 Rolnictwo

Użytki rolne stanowią ponad 92 % ogólnej powierzchni Gminy, a łąki i pastwiska łącznie niemal 5 % powierzchni. Struktura gruntów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 7 Użytki rolne na terenie Gminy Głogówek w 2010 roku

Typ gruntu	Liczba [sztuk]	Powierzchnia [ha]	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
grunty ogółem	1117	16169,36	95,15%
użytki rolne ogółem	1113	15672,44	92,23%
użytki rolne w dobrej kulturze pod zasiewami	891	15587,25	91,73%
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	15	42,91	0,25%
uprawy trwałe	94	22,91	0,13%
sady ogółem	94	22,91	0,13%
ogrody przydomowe	79	10,63	0,06%
łąki trwałe	442	769,79	4,53%
pastwiska trwałe	33	36,88	0,22%
pozostałe użytki rolne	241	85,19	0,50%
lasy i grunty leśne	87	65,34	0,38%
pozostałe grunty	831	431,58	2,54%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2010 rok

II.1.7 Leśnictwo

Grunty leśne stanowią 0,3 % ogólnej powierzchni Gminy i w większości, gdyż w około 66 % są to grunty leśne prywatne, a jedynie 34 % gruntów należy do zarządu państwowego. Szczegółowe dane dotyczące gruntów leśnych w Gminie Głogówek zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela 8 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Głogówek w 2013 i 2014 roku

Typ gruntu	2013		2014	
	Powierzchnia ogółem	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]	Powierzchnia ogółem	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
ogółem	55,10	0,32%	54,60	0,32%
lasy ogółem	55,10	0,32%	54,60	0,32%
lasy ochronne	0,00	0,00%	0,00	0,00%

grunty leśne prywatne ogółem	36,60	0,22%	36,60	0,22%
grunty leśne prywatne osób fizycznych	34,32	0,20%	34,32	0,20%
grunty leśne prywatne wspólnot gruntowych	0,00	0,00%	0,00	0,00%
grunty leśne prywatne lasy ochronne	0,00	0,00%	0,00	0,00%
grunty leśne gminne ogółem	18,50	0,11%	18,00	0,11%
grunty leśne gminne lasy ogółem	18,50	0,11%	18,00	0,11%
grunty leśne gminne lasy ochronne	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015 rok

II.1.8 Zasoby przyrodnicze

Na obszarze Głogówek obszarami chronionymi przyrodniczo są 2 pomniki przyrody:

- Skupisko drzew z gatunku dąb szypułkowy (9 sztuk) utworzone od 02.07.1955 r. znajdujących się w parku miejskim
- Skupisko drzew z gatunku dąb szypułkowy (102 sztuki) utworzone od 20.02.1953 r. znajdujących się na łąkach między rzekami Osobłoga i Młynówka

W obrębie analizowanego obszaru nie występują parki narodowe, krajobrazowej ani obszar Natura 2000 czy inne powierzchniowe obszary chronionego krajobrazu czy obszary ptasie.

II.2 Diagnoza negatywnych zjawisk i zidentyfikowanych problemów

II.2.1 Demografia

Podstawowe dane oraz zjawiska demograficzne przedstawiają tabele i wykresy poniżej.

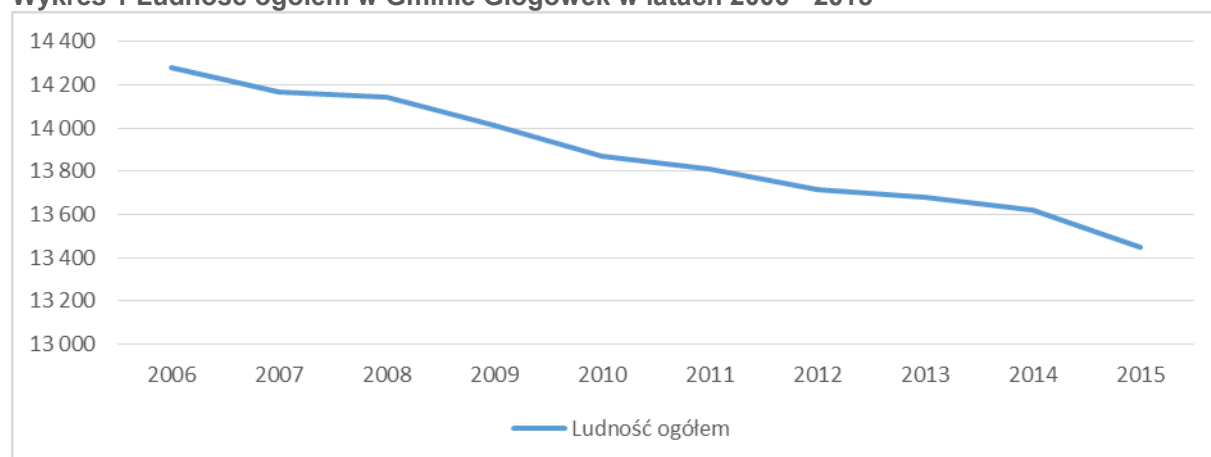
Tabela 9 Ludność ogółem w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Ludność ogółem	osoba	14 280	14 170	14 141	14 011	13 871
Ludność ogółem - mężczyźni	osoba	6 994	6 920	6 889	6 853	6 762
Ludność ogółem - kobiety	osoba	7 286	7 250	7 252	7 158	7 109

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Ludność ogółem	osoba	13 809	13 715	13 682	13 620	13 445
Ludność ogółem - mężczyźni	osoba	6 717	6 697	6 708	6 698	6 636
Ludność ogółem - kobiety	osoba	7 092	7 018	6 974	6 922	6 809

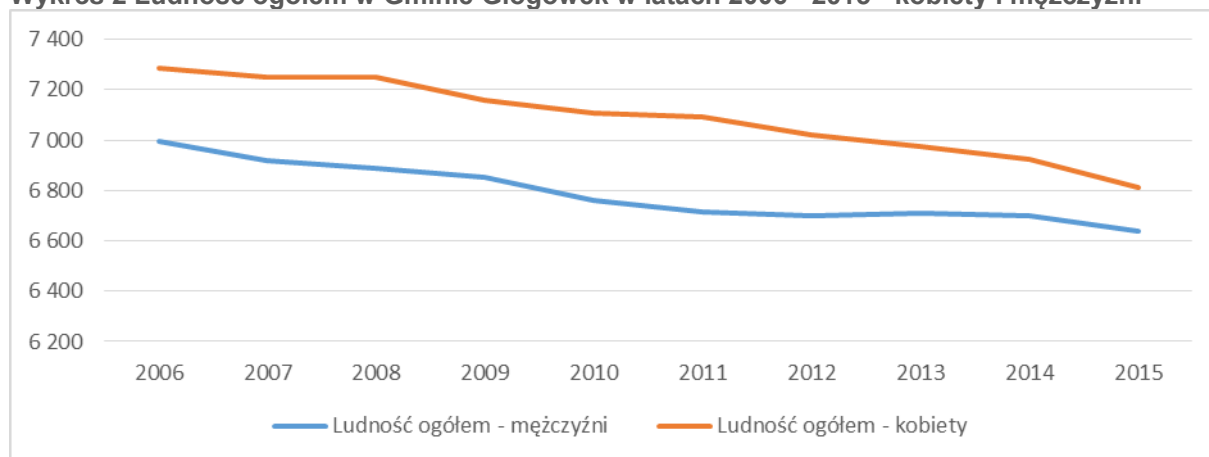
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 1 Ludność ogółem w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 2 Ludność ogółem w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015 - kobiety i mężczyźni

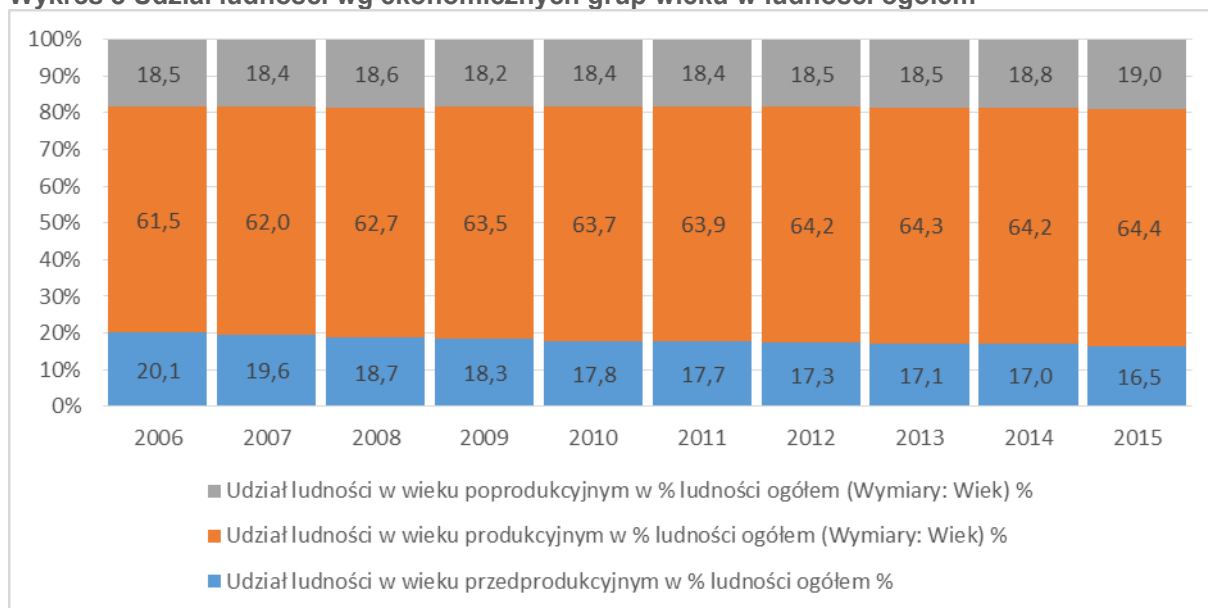
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 10 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	20,1	19,6	18,7	18,3	17,8
Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem (Wymiary: Wiek)	%	61,5	62,0	62,7	63,5	63,7
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem (Wymiary: Wiek)	%	18,5	18,4	18,6	18,2	18,4
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	17,7	17,3	17,1	17,0	16,5
Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem (Wymiary: Wiek)	%	63,9	64,2	64,3	64,2	64,4
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem (Wymiary: Wiek)	%	18,4	18,5	18,5	18,8	19,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem

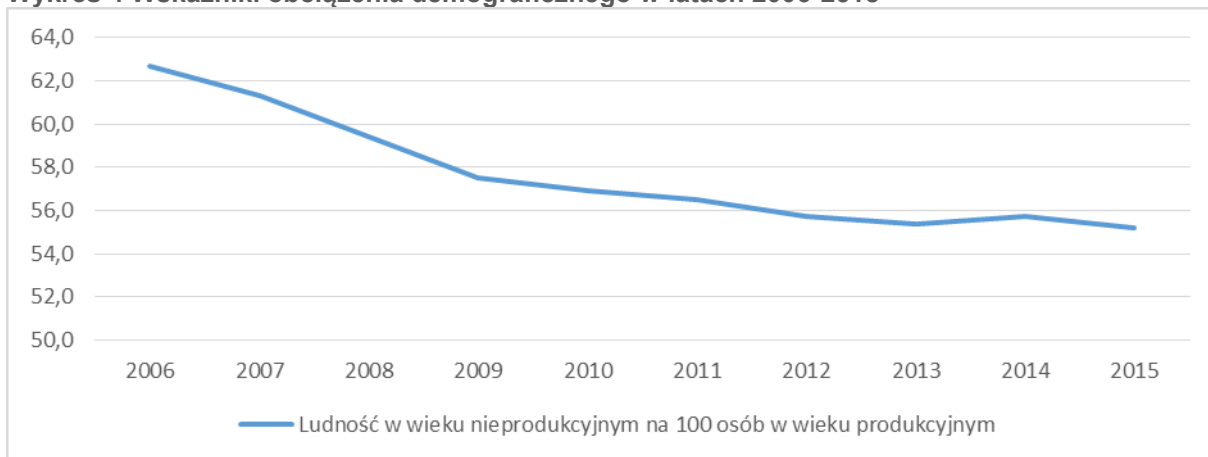
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 11 Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2006-2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	62,7	61,3	59,4	57,5	56,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	92,0	93,8	99,1	99,9	103,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	30,0	29,7	29,6	28,7	28,9
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	56,5	55,7	55,4	55,7	55,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	104,3	107,3	108,3	110,2	114,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	28,8	28,8	28,8	29,2	29,5

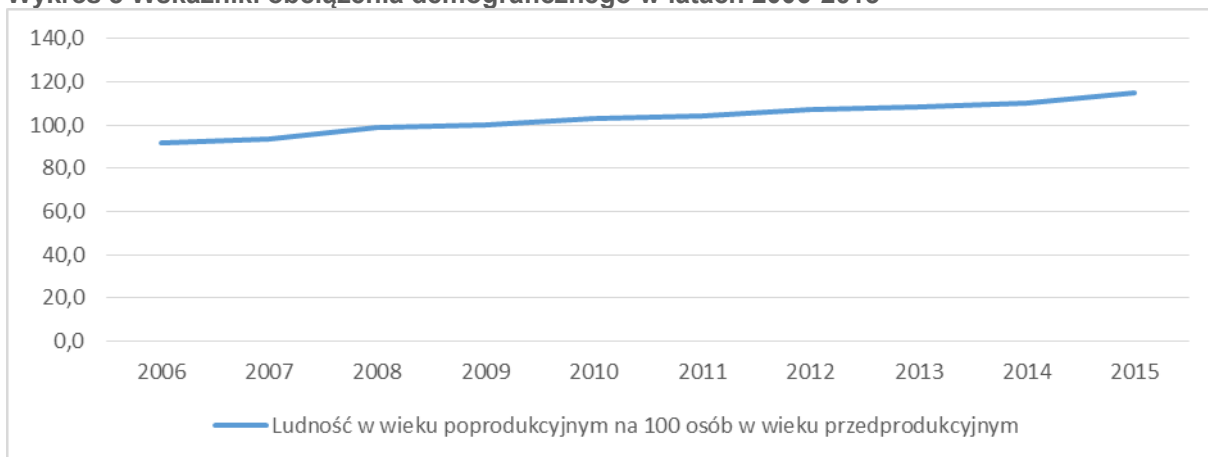
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 4 Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2006-2015

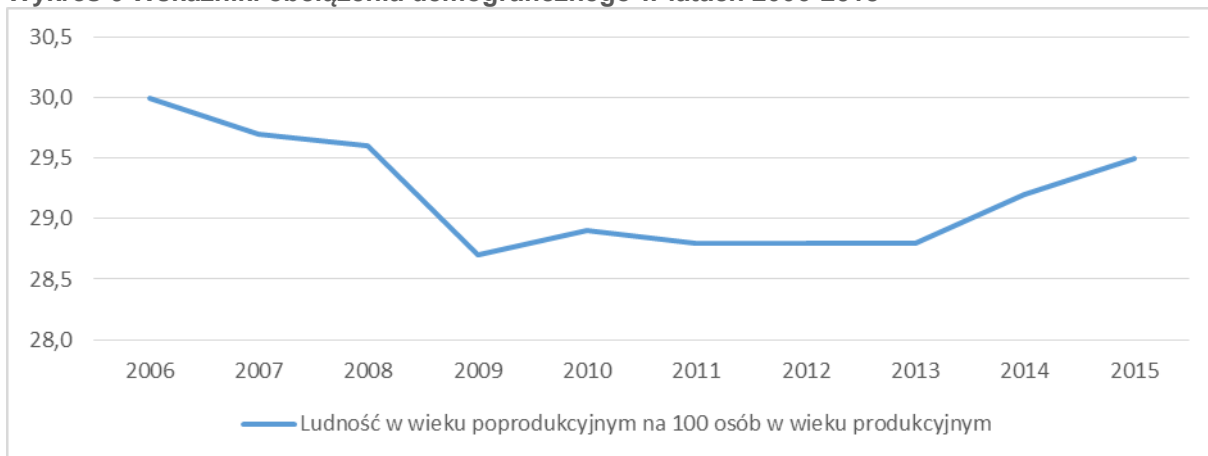
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 5 Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 6 Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2006-2015

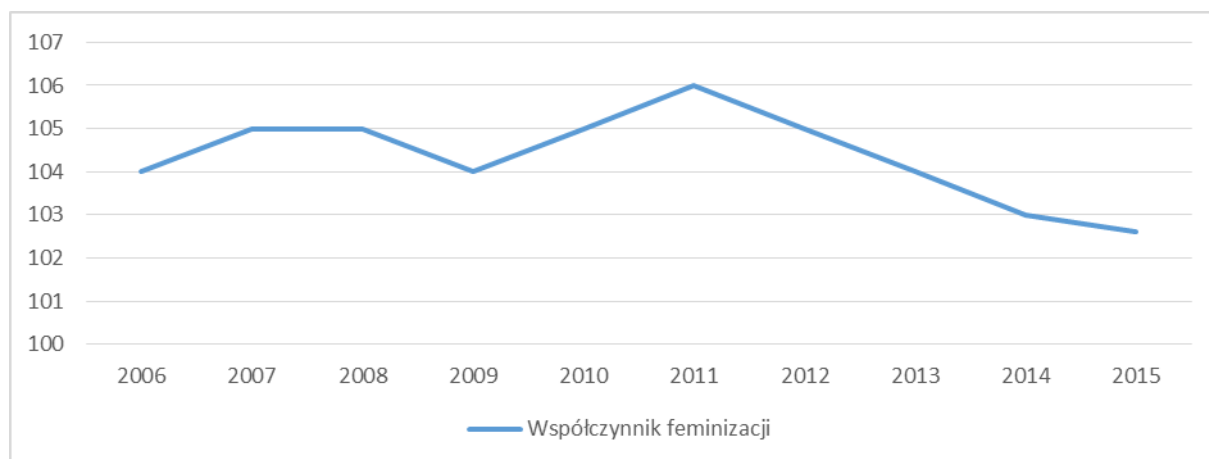

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 12 Współczynnik feminizacji w latach 2006 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Współczynnik feminizacji	osoba	104	105	105	104	105
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Współczynnik feminizacji	osoba	106	105	104	103	103

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 13 Migracje gminne na pobyt stały w latach 2006 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	osoba	153	171	138	191	137
Zameldowania z zagranicy	osoba	19	20	18	26	24
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	osoba	147	138	119	170	105
Wymeldowania za granicę	osoba	121	120	37	79	35
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	6	33	19	21	32
Saldo migracji zagranicznych	osoba	-102	-100	-19	-53	-11
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	osoba	143	132	153	147	127
Zameldowania z zagranicy	osoba	19	16	7	4	0
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	osoba	152	164	150	134	154
Wymeldowania za granicę	osoba	57	41	36	34	0
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	-9	-32	3	13	-27
Saldo migracji zagranicznych	osoba	-38	-25	-29	-30	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Z analizy danych demograficznych wynika, że:

- Liczba ludności w ostatnich latach spadła na terenie Gminy Głogówek,
- Gmina Głogówek charakteryzuje się negatywnymi wskaźnikami w zakresie demograficznym, w zakresie odpływu ludności i niskiej gęstości zaludnienia,

- Na terenie Gminy występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa, świadczą o tym: wysokie wskaźniki obciążenia demograficznego wskazujące na udział ludności w wieku poprodukcyjnym w pozostałych grupach, ujemny przyrost naturalny, a także malejąca liczba ludności.
- Ujemny przyrost naturalny jest negatywnym pogłębiającym się zjawiskiem.

II.2.2 Gospodarka

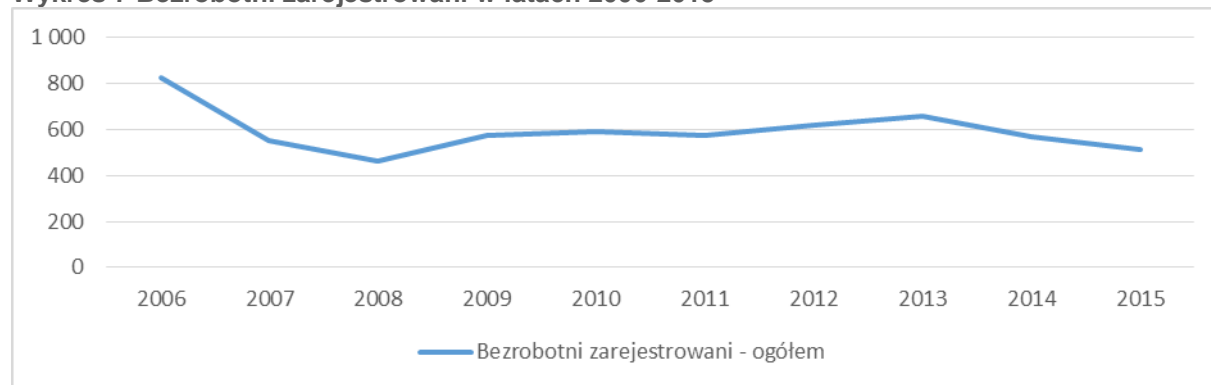
Podstawowe dane oraz zjawiska z zakresu gospodarki i rynku przedstawiają tabele i wykresy poniżej.

Tabela 14 Bezrobotni zarejestrowani w latach 2006-2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Bezrobotni zarejestrowani - ogółem	osoba	828	550	464	573	590
Bezrobotni zarejestrowani - mężczyźni	osoba	342	199	184	261	261
Bezrobotni zarejestrowani - kobiety	osoba	486	351	280	312	329
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Bezrobotni zarejestrowani - ogółem	osoba	576	618	660	570	511
Bezrobotni zarejestrowani - mężczyźni	osoba	258	297	301	267	211
Bezrobotni zarejestrowani - kobiety	osoba	318	321	359	303	300

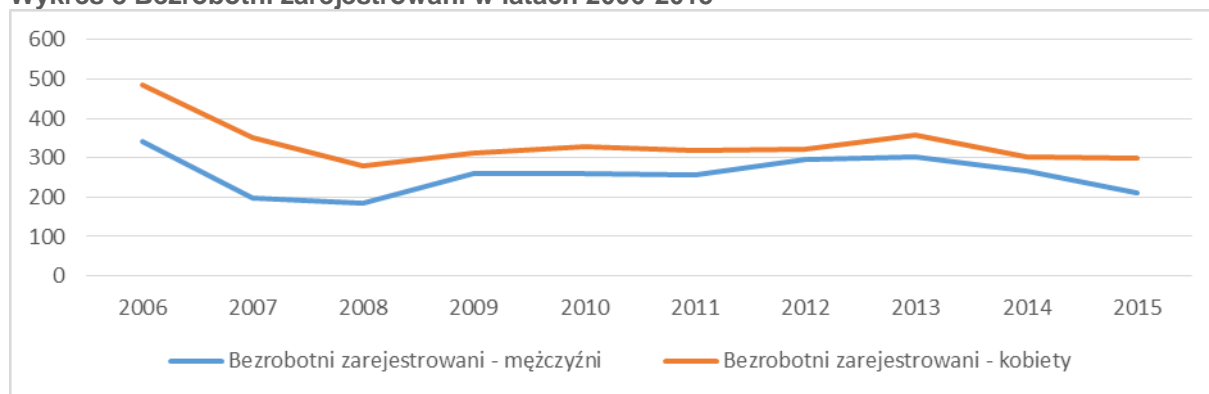
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 7 Bezrobotni zarejestrowani w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 8 Bezrobotni zarejestrowani w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

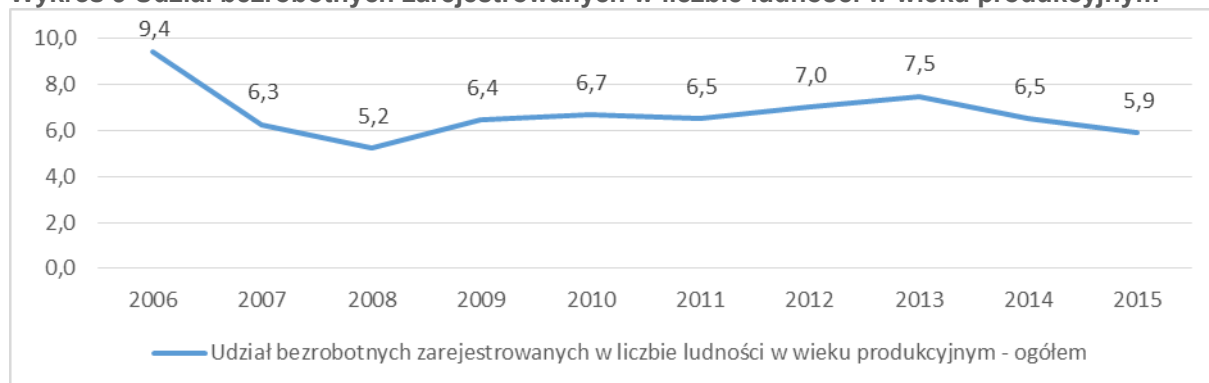
Tabela 15 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - ogółem	%	9,4	6,3	5,2	6,4	6,7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - mężczyźni	%	7,6	4,4	4,0	5,6	5,7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - kobiety	%	11,4	8,2	6,5	7,3	7,8

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - ogółem	%	6,5	7,0	7,5	6,5	5,9
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - mężczyźni	%	5,6	6,4	6,5	5,8	4,6
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - kobiety	%	7,6	7,7	8,7	7,4	7,4

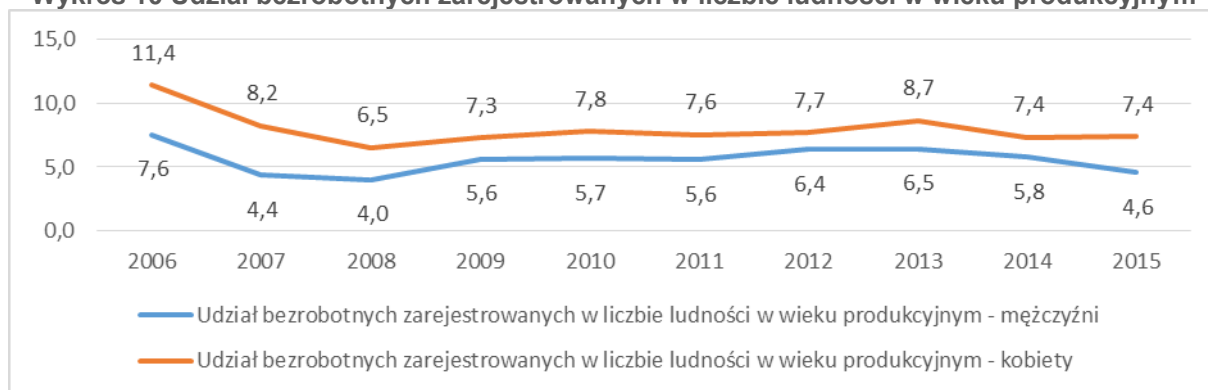
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 9 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 10 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 11 Wskaźniki - przedsiębiorstwa zarejestrowane w REGON w latach 2006 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	-	696	711	723	723	749
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	-	-	-	-	53	54
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	-	-	-	-	62	36
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	-	70	71	72	72	75
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	-	113,2	114,7	115,3	113,9	117,5

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	-	742	773	789	809	825
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	-	53	56	47	56	50
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	-	64	28	34	40	47
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	-	74	77	79	81	82
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	-	116,0	120,3	122,7	126,0	128,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 16 Osoby fizyczne prowadzące działalność w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	-	54	54	55	55	57
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	-	-	-	-	8,6	8,9
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	-	55	57	58	59	60
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	-	8,6	8,9	9,1	9,2	9,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 17 Podmioty zarejestrowane w REGON wskaźniki w Gminie Głogówek w latach 2009 - 2015

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012
Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	%	8,6	4,8	8,7	3,7
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	5,33	2,67	1,37	2,60
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	6,67	5,33	5,48	3,90
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	0,00	0,00	0,00	1,30
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2013	2014	2015	
Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	%	4,4	5,0	5,7	
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	1,56	1,32	0,00	
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	0,00	3,95	5,88	
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 18 Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015

Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	-	1 132,4	1 147,4	1 153,3	1 138,7	1 175,1
0 - 9	-	1 084,5	1 098,5	1 101,5	1 083,6	1 118,5
10 - 49	-	42,2	43,3	44,0	43,8	45,2
50 - 249	-	5,7	5,7	7,9	11,2	11,3
Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	-	1 160,3	1 203,3	1 227,0	1 260,1	1 280,0
0 - 9	-	1 103,7	1 150,0	1 171,3	1 201,8	1 221,1
10 - 49	-	45,3	43,1	45,4	48,0	46,2
50 - 249	-	11,3	10,2	10,2	10,3	12,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 19 Podmioty wg klas wielkości w Gminie Głogówek w latach 2006 - 2015

Podmioty wg klas wielkości	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	-	994	1 008	1 023	1 013	1 039
0 - 9	-	952	965	977	964	989
10 - 49	-	37	38	39	39	40
50 - 249	-	5	5	7	10	10
250 - 999	-	0	0	0	0	0
1000 i więcej	-	0	0	0	0	0
Podmioty wg klas wielkości	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	-	1 024	1 060	1 080	1 102	1 109
0 - 9	-	974	1 013	1 031	1 051	1 058
10 - 49	-	40	38	40	42	40
50 - 249	-	10	9	9	9	11
250 - 999	-	0	0	0	0	0
1000 i więcej	-	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 20 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w Gminie Głogówek w latach 2009 - 2015

Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	-	1 013	1 039	1 024	1 060	1 080	1 102	1 109
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	80	86	88	84	82	55	54
przemysł i budownictwo	-	227	233	231	234	238	272	285
pozostała działalność	-	706	720	705	742	760	775	770

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 21 Osoby fizyczne w Gminie Głogówek w latach 2012 - 2015

Osoby fizyczne prowadzące działalność	Jednostka miary	2012	2013	2014	2015

gospodarczą wg sekcji PKD 2007					
ogółem	-	785	797	808	809
Sekcja A	-	71	69	43	42
Sekcja B	-	0	0	0	0
Sekcja C	-	81	81	91	98
Sekcja D	-	0	0	0	0
Sekcja E	-	0	0	0	0
Sekcja F	-	125	128	151	154
Sekcja G	-	228	239	240	231
Sekcja H	-	56	54	53	56
Sekcja I	-	29	30	31	30
Sekcja J	-	14	12	12	12
Sekcja K	-	23	24	23	25
Sekcja L	-	6	6	5	6
Sekcja M	-	68	65	68	66
Sekcja N	-	13	16	20	20
Sekcja O	-	0	0	0	0
Sekcja P	-	11	12	11	10
Sekcja Q	-	27	27	27	25
Sekcja R	-	2	3	3	2
Sekcje S, T, U	-	31	31	30	32

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 22 Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Głogówek w latach 2012 - 2015

Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007	Jednostka miary	2012	2013	2014	2015
ogółem	-	275	283	294	300
Sekcja A	-	13	13	12	12
Sekcja B	-	0	0	0	0
Sekcja C	-	17	17	17	19
Sekcja D	-	0	0	0	0
Sekcja E	-	0	0	0	1
Sekcja F	-	11	12	13	13
Sekcja G	-	43	44	43	44
Sekcja H	-	7	8	8	8
Sekcja I	-	6	5	4	5
Sekcja J	-	1	1	1	1
Sekcja K	-	3	4	4	4
Sekcja L	-	71	74	80	81
Sekcja M	-	2	2	2	4
Sekcja N	-	2	3	4	3
Sekcja O	-	19	19	19	20
Sekcja P	-	26	26	26	23
Sekcja Q	-	10	11	11	11
Sekcja R	-	10	10	12	12
Sekcje S i T	-	34	34	38	38

Sekcja U	-	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Z analizy danych w zakresie gospodarki wynika, że:

- W Gminie Głogówek występuje wyższy poziom bezrobocia wśród kobiet niż wśród mężczyzn,
- Gmina Głogówek charakteryzuje się negatywnymi wskaźnikami w zakresie przedsiębiorstw innowacyjnych (kreatywnych) i medycznych, które stanowią istotne branże dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Na terenie Gminy występuje zjawisko znacznego zmniejszenia liczby firm z branży rolnej i leśnej,
- Negatywne zjawiska demograficzne w przyszłości wpłyną na pogorszenie się sytuacji gospodarczej na terenie Gminy.

II.2.3 Środowisko i infrastruktura

Gmina Głogówek zlokalizowana jest, zgodnie z corocznymi raportami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu, w strefie opolskiej z uwagi na ocenę jakości powietrza atmosferycznego. W raporcie z 2013 roku w strefie opolskiej wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego ozonu, wraz z możliwością nieuzyskania poziomu celu długoterminowego dla zawartości ozonu, a także przekroczenie dopuszczalnej wartości pyłu zawieszonego PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu.

Ocena wartości rocznych stężeń dla pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu, która jest wyraźnie ponad wartościami dopuszczalnymi w okresie zimowym, czyli w sezonie grzewczym, jednoznacznie określa główną przyczynę występowania przekroczeń tj. emisję komunalno-bytową. Cały obszar Gminy Głogówek może zostać zaliczony jako obszar problemowy z uwagi na występowanie zjawiska tzw. niskiej emisji w sezonie grzewczym i związane z tym przekroczenia dopuszczalnych wartości substancji zanieczyszczających w powietrzu atmosferycznym.

Szczególnie zagrożonym obszarem, w którym można wykazać najistotniejszy problem, jest miasto Głogówek będące centrum Gminy. Stosunkowo zwarta zabudowa miejska, wysoki udział transportu samochodowego, a także niższa ilość terenów zielonych w porównaniu do pozostałego obszaru Gminy, powodują obniżenie jakości środowiska i warunków bytowych mieszkańców.

Dla gminy zabytki jest to nie tylko element tożsamości społeczności lokalnej, ale możliwe źródło zysków z turystyki. Wśród najważniejszych zabytków wymienić należy:

- Kolegiata św. Bartłomieja
- Kościół oo. Franciszkanów wraz z Domkiem Loretańskim
- renesansowy Zamek Oppersdorfów
- Brama Zamkowa
- Wieżę strażniczo - więzienna – obecnie Muzeum Regionalne w Głogówku
- Ratusz,
- Wieżę wodną.

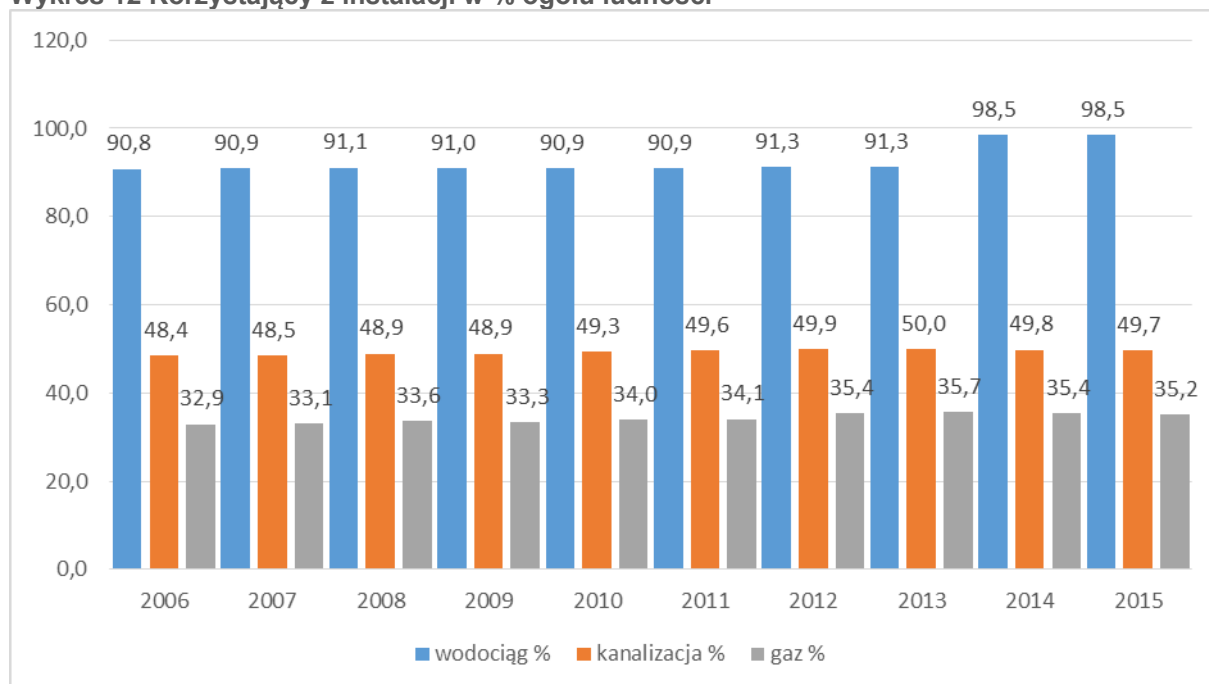
Podstawowe dane oraz zjawiska z zakresu infrastruktury przedstawiają tabele i wykresy poniżej.

Tabela 23 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
wodociąg	%	90,8	90,9	91,1	91,0	90,9
kanalizacja	%	48,4	48,5	48,9	48,9	49,3
gaz	%	32,9	33,1	33,6	33,3	34,0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
wodociąg	%	90,9	91,3	91,3	98,5	98,5
kanalizacja	%	49,6	49,9	50,0	49,8	49,7
gaz	%	34,1	35,4	35,7	35,4	35,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 12 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 24 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
wodociąg	%	96,3	96,5	97,3	96,2	95,4
kanalizacja	%	87,1	87,3	88,0	87,2	86,5
gaz	%	82,2	82,2	83,0	82,0	81,4
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
wodociąg	%	95,4	96,2	96,3	99,9	99,9
kanalizacja	%	87,1	87,4	87,4	87,4	87,3
gaz	%	81,6	84,4	84,6	84,7	84,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 13 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach

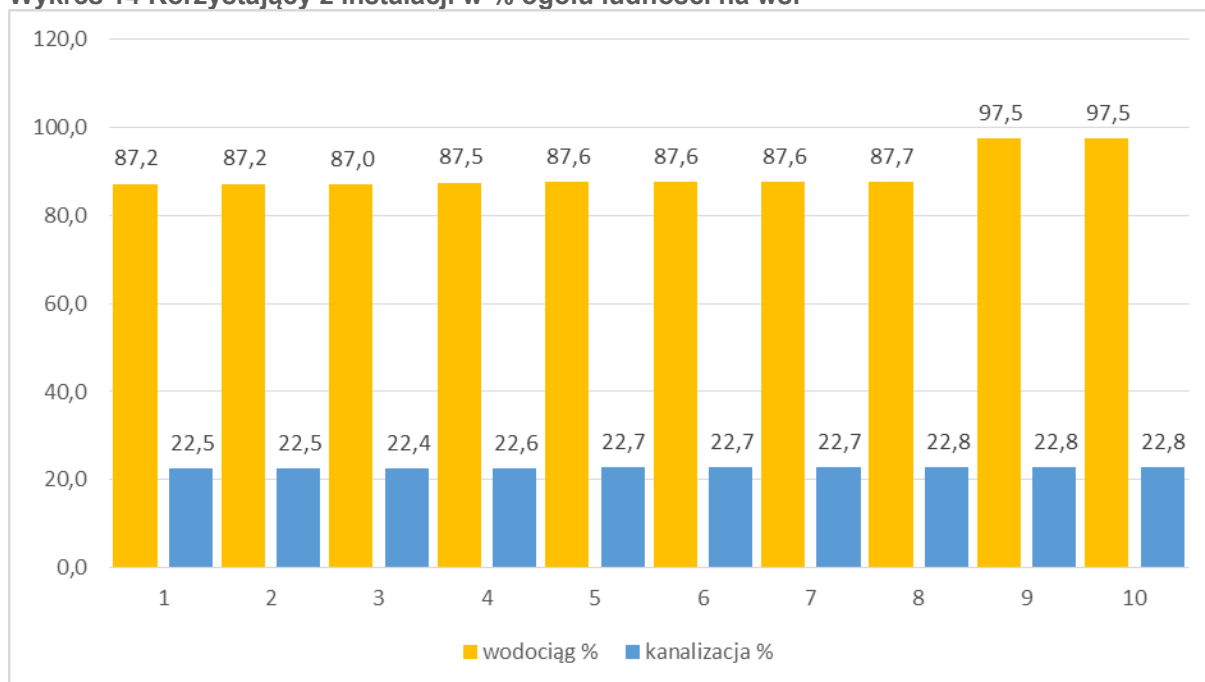
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Tabela 25 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności na wsi

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności na wsi	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010
wodociąg	%	87,2	87,2	87,0	87,5	87,6
kanalizacja	%	22,5	22,5	22,4	22,6	22,7
gaz	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności na wsi	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	2015
wodociąg	%	87,6	87,6	87,7	97,5	97,5
kanalizacja	%	22,7	22,7	22,8	22,8	22,8
gaz	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Wykres 14 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności na wsi

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Z analizy środowiska i przestrzeni Gminy Głogówek wynika, że:

- Istotnym problemem na terenie Gminy jest zła jakość powietrza atmosferycznego, która wynika w dużej mierze z zjawiska niskiej emisji,
- Zły stan zabytków, który nie pozwala na ich wykorzystanie w celu świadczenia usług i/lub rozwoju Gminy.

II.3 ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY

Do najważniejszych problemów zidentyfikowanych na terenie Gminy należą:

- Pogłębiające się zjawisko starzenia społeczeństwa,
- Zmniejszająca się liczba ludności na terenie Gminy, w wyniku ujemnego przyrostu naturalnego, a także odpływu ludności z terenu Gminy,
- Niski poziom przedsiębiorczości,
- Brak infrastruktury pozwalającej na zwiększenie przedsiębiorczości na terenie Gminy,
- Niski dostęp do usług publicznych związanych z opieką,
- Niska jakość infrastruktury i liczne braki w zakresie infrastruktury drogowej oraz kanalizacyjnej,
- Zła jakość powietrza atmosferycznego.

ROZDZIAŁ III. ANALIZA RYZYKA INWESTYCJI UJĘTYCH W PROGRAMIE

Analiza ryzyka inwestycji przewidzianych w Planie obejmuje zagrożenia technologiczne, finansowe oraz organizacyjne, dla poszczególnych sektorów realizujących inwestycje. Sposób oddziaływania poszczególnych ryzyk jest zależny od typów przedsięwzięć i sektorów, które będą odpowiedzialne lub współodpowiedzialne za ich realizację.

Analizowane **ryzyko finansowe** rozumiane jest jako możliwość pojawienia się problemów z finansowaniem inwestycji. W szczególności wysokie prawdopodobieństwo jego wystąpienia istotne jest dla prywatnych inwestorów takich jak przedsiębiorstwa i osoby fizyczne, które w dużej części uzależniają podejmowanie decyzji inwestycyjnych od możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego zarówno w postaci dotacji, jak i kredytu bankowego. W odniesieniu do pozostałych sektorów ryzyko finansowane jest bardzo istotne z punktu widzenia realizacji inwestycji, jednocześnie prawdopodobieństwo jego wystąpienia jest niższe. Wynika to m.in. z konieczności planowania długoterminowego budżetu przez Gminę oraz jej jednostki organizacyjne, a także wysokie rezerwy dotyczące działań modernizacyjnych posiadane przez podmioty gospodarcze działające w sferze energetyki.

Ryzyko organizacyjne jest istotne z punktu widzenia projektów partnerskich (realizowanych wspólnie przez różne grupy podmiotów), a także w przypadku dużych projektów inwestycyjnych. Niezbędne jest uwzględnienie odpowiedniego harmonogramu, a także zasobów ludzkich oraz technicznych, aby inwestycje były zrealizowane na odpowiednim poziomie i pozwoliły na realizację określonego efektu.

Ryzyko technologiczne określane jest jako wszelkiego rodzaju niepewność związana z dynamicznym i zmiennym procesem technologicznym. W szczególności będzie ono miało duży wpływ na duże projekty inwestycyjne, a także działania inwestycyjne realizowane przez sektor publiczny. Związane jest to w głównej mierze z długim okresem planowania i realizacji inwestycji, w przypadku instytucji publicznych często związane jest z koniecznością zachowania zgodności z prawem zamówień publicznych.

Tabela 26 Analiza ryzyka inwestycji wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji

Sektor	Rodzaj ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia
Inwestorzy prywatni (spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne, przedsiębiorstwa)	Ryzyko finansowe	Wysokie
	Ryzyko organizacyjne	Niskie
	Ryzyko technologiczne	Niskie
Instytucje użyteczności publicznej (Gmina, jednostki budżetowe, jednostki organizacyjne)	Ryzyko finansowe	Średnie
	Ryzyko organizacyjne	Wysokie
	Ryzyko technologiczne	Wysokie
Przedsiębiorcy	Ryzyko finansowe	Wysokie
	Ryzyko organizacyjne	Średnie
	Ryzyko technologiczne	Wysokie
Projekty partnerskie różnych sektorów	Ryzyko finansowe	Niskie
	Ryzyko organizacyjne	Wysokie
	Ryzyko technologiczne	Średnie

Źródło: Opracowanie własne

Dla każdej inwestycji ujętej w Programie przed jej realizacją powinna być podjęta próba opracowania wariantów postępowania dotyczących czynności zmniejszających zagrożenia i zwiększających potencjalne korzyści dla sformułowanych celów projektowych.

Do strategii wykorzystywanych przy podejściu do ww. ryzyk może być:

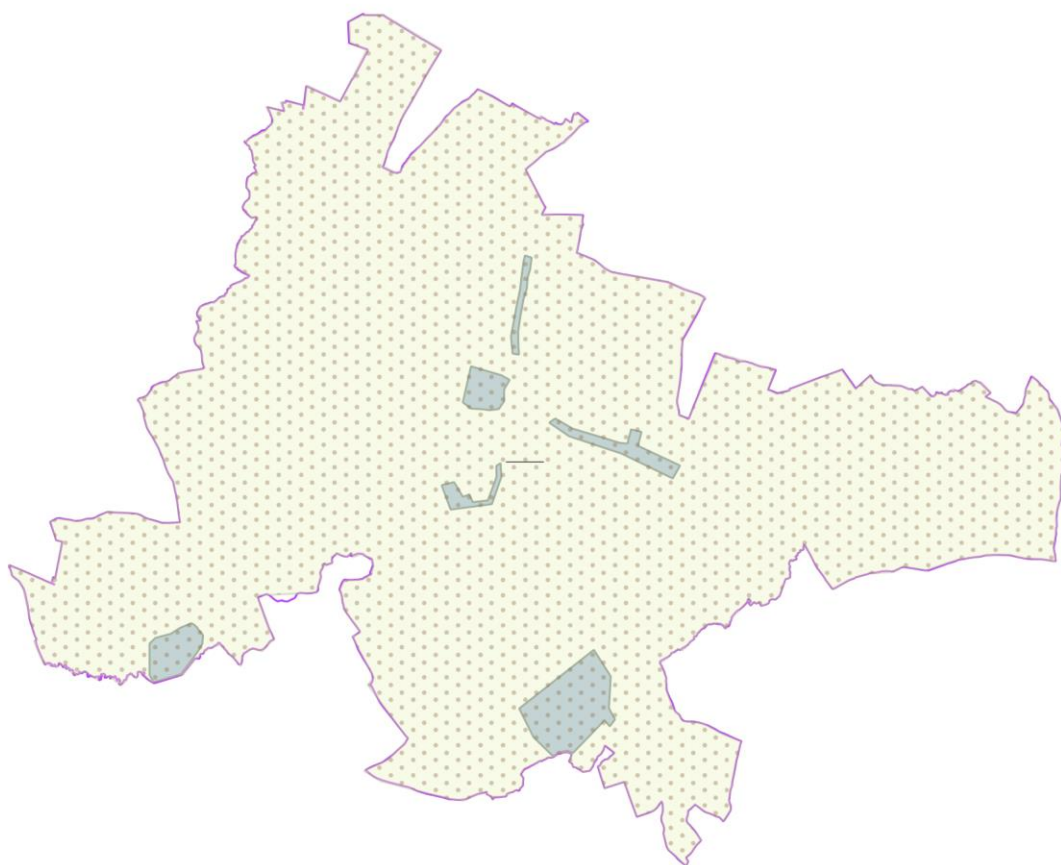
- unikanie ryzyka,
- transfer ryzyka,
- łagodzenie ryzyka,
- akceptacja ryzyka,

Niezbędne jest wybranie najbardziej optymalnego rozwiązania, które pozwoli na właściwą realizację inwestycji przez poszczególne sektory.

ROZDZIAŁ IV. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI

Zasięg przestrzenny obszarów rewitalizacyjnych został wyznaczony w oparciu o dokumenty strategiczne Gminy Głogówek. Charakterystykę obszarów rewitalizacji przedstawiają mapa i tabele poniżej.

Tabela 27 Ogólna mapa obszarów rewitalizacji na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Obszary rewitalizacji zidentyfikowane na terenie Gminy to:

- Obszar 1: Kazimierz
- Obszar 2: Rzepcze

- Obszar 3: Stare Kotkowice
- Obszar 4: Głogowiec
- Obszar 5: Raclawice Śląskie
- Obszar 6: Stare Miasta-Głogówek

IV.1 OBSZAR 1: KAZIMIERZ

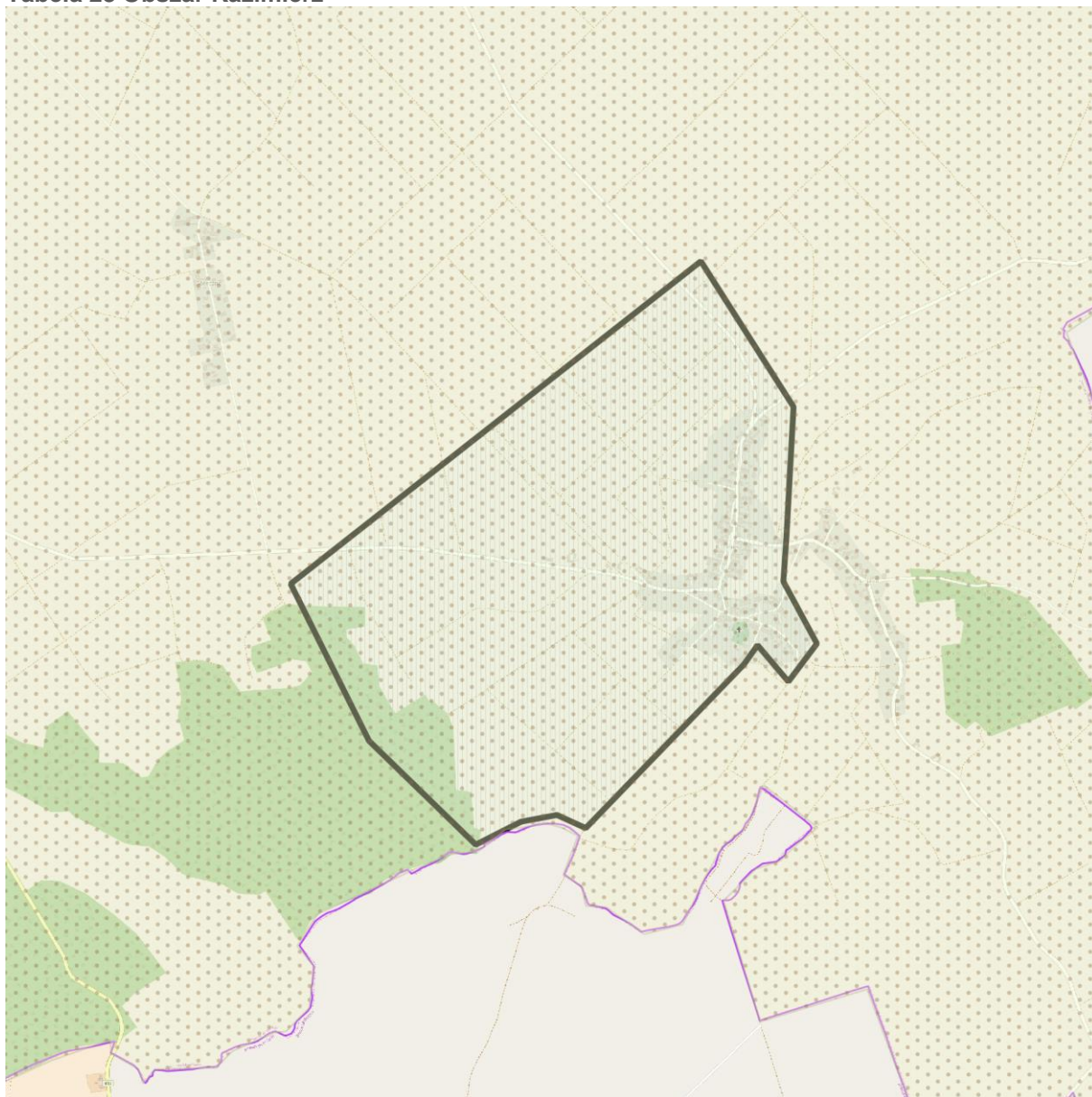
Wioska przez ponad 200 lat wieś była miasteczkiem, o czym świadczy zachowana pieczęć ławy sądowej i herb Kazimierza z połowy XIV wieku. Zostało ono zniszczone przez husytów w 1428r. Najstarszym zabytkiem wioski jest kościół parafialny z XII wieku oraz pałac z XVI wieku. W Kazimierzu znajdują się stanowiska archeologiczne: neolityczne i kultury łużyckiej.

Obecnie zabytku kluczowe dla miejscowości są w złym stanie technicznym, ponadto na terenie wyznaczonego obszaru występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 349 osób,
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 378 2668
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 2,2%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 2,60%

Tabela 28 Obszar Kazimierz

Źródło: Opracowanie własne

IV.2 OBSZAR 2: RZEPcze

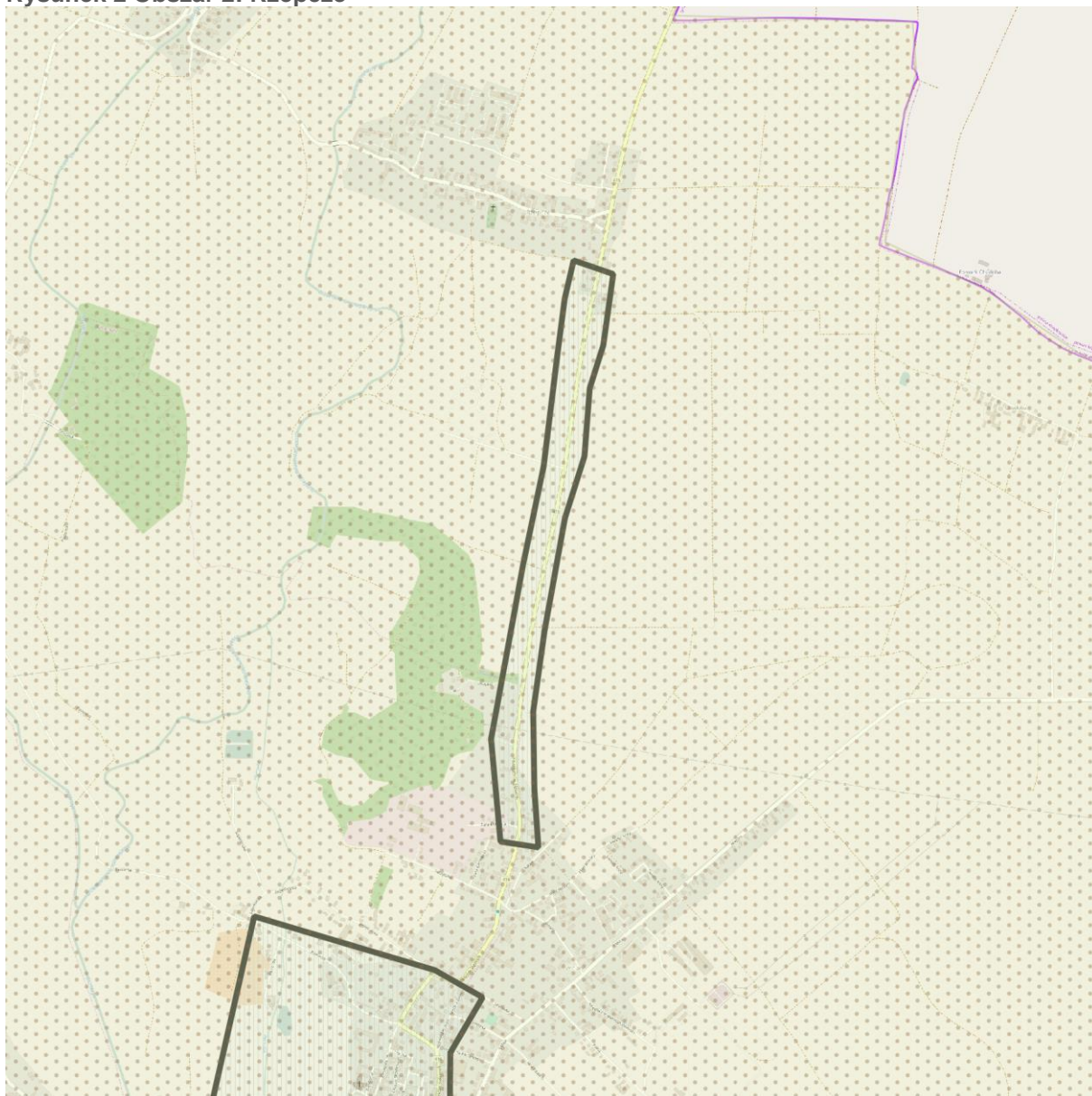
Obszar rewitalizacji znajduje się na terenie miejscowości Rzepcze. Nazwa pochodzi od imienia Rzepiek. Pierwsze wzmianki odnotowano w 1300r. – „Ropzha”, „Repzs”, „Reptsch”. Najstarszą budowlą wsi jest drewniany kościółek pw. Św. Jakuba Starszego, wspomniany w dokumentach już 1447r. W Rzepczach znaleziono narzędzia krzemienne z epoki paleolitu.

Na terenie obszaru rewitalizacji występują problemy z dostępem do infrastruktury publicznej (niska jakość dróg, brak kanalizacji, brak infrastruktury dla rowerów). Ponadto na terenie wyznaczonego obszaru występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 299
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 276683
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 0.16%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 2.22%

Rysunek 2 Obszar 2: Rzepcze

Źródło: Opracowanie własne

IV.3 OBSZAR 3: STARE KOTKOWICE

Obszar rewitalizacji zlokalizowany jest na terenie miejscowości Stare Kotkowice. Istnieją dwie wersje pochodzenia nazwy. Pierwsza – związana jest z kuciem koni, a druga, z pobytem mnichów („der Kuttentrager” oznacza mnicha, czyli Alt Kuttendorf to stara mnisia wieś). Pierwsza wzmianka o wsi znajduje się w kronikach z XII wieku. Obecny kościół pw.

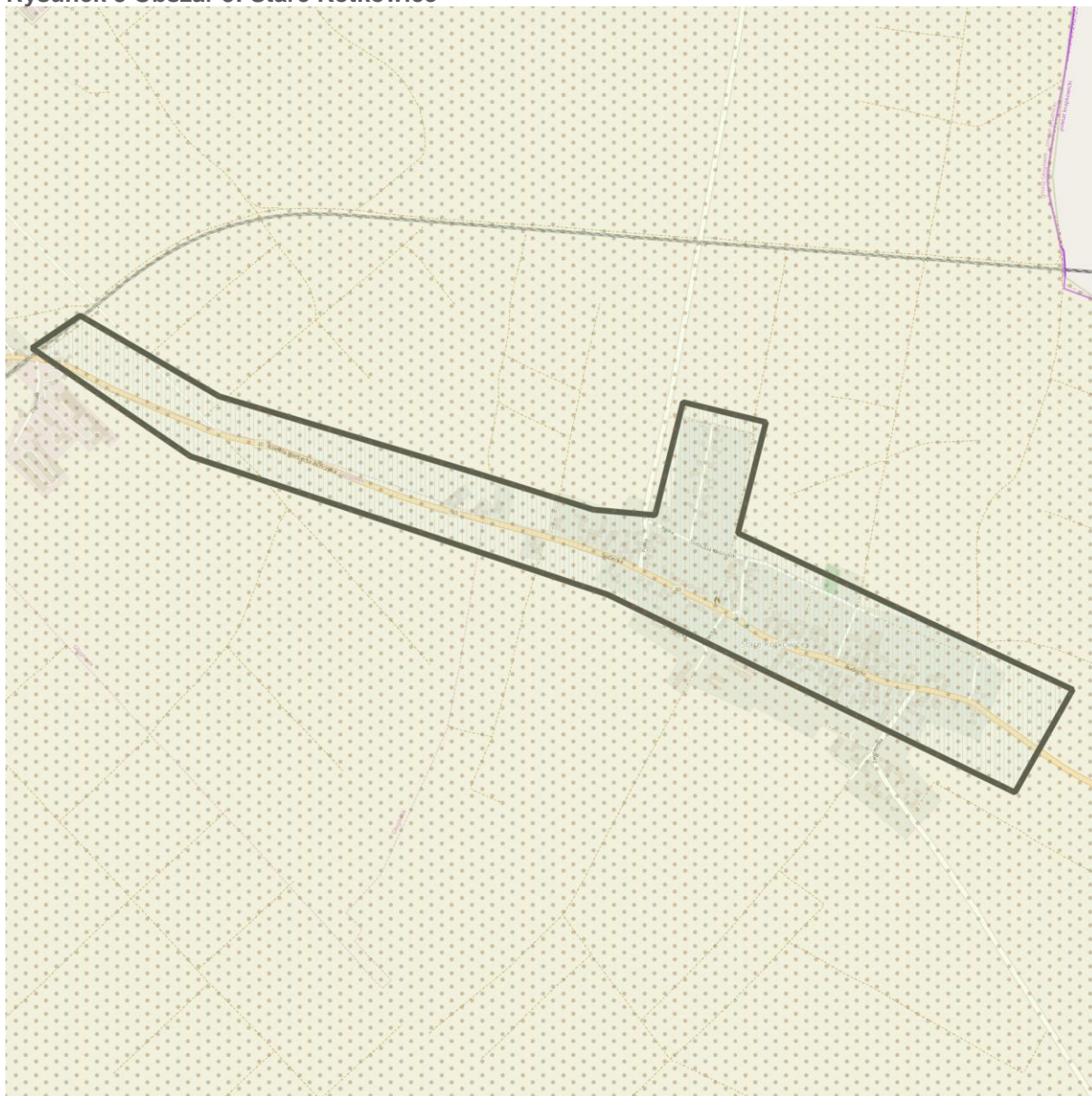
Św. Barbary pochodzi z 1847 roku. W Starych Kotkowicach znajdują się neolityczne stanowiska archeologiczne.

Na terenie obszaru rewitalizacji występują problemy z dostępem do infrastruktury publicznej (niska jakość dróg, brak kanalizacji, brak infrastruktury dla rowerów). Ponadto na terenie wyznaczonego obszaru występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 380
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 330930
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 0.19%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 2.87%

Rysunek 3 Obszar 3: Stare Kotkowice

Źródło: Opracowanie własne

IV.4 OBSZAR 4: GŁOGOWIEC

Obszar rewitalizacji zlokalizowany jest na terenie Miasta Głogówek. W nieoficjalnej części. Głogowiec to dawna wieś, nieoficjalna część miasta Głogówek. Nazwa miejscowości wywodzi się od polskiej nazwy głogu. Obecnie to ulica Głogowiec w granicach Głogówka.

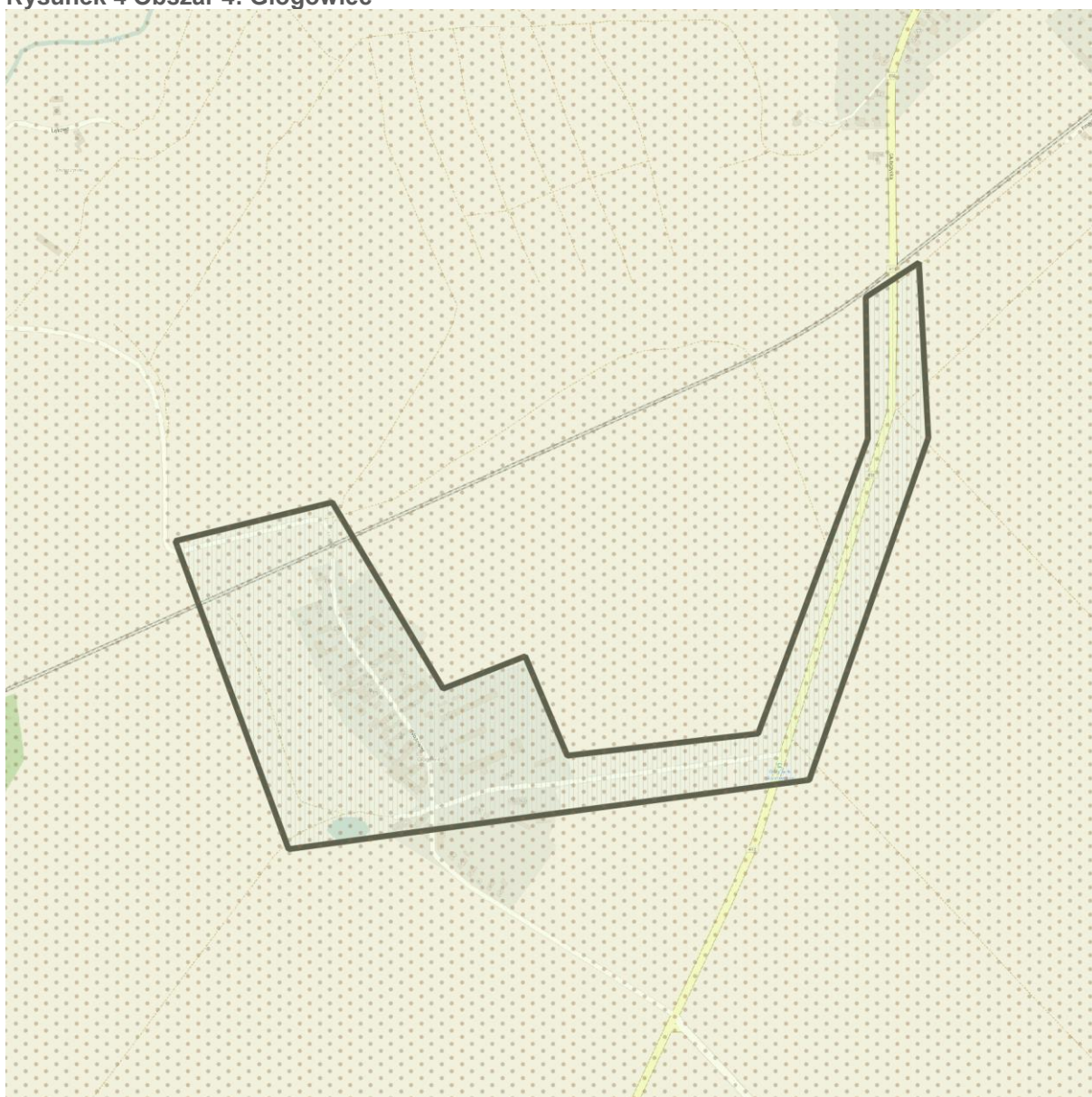
Na terenie obszaru rewitalizacji występują problemy z dostępem do infrastruktury publicznej (niska jakość dróg, brak kanalizacji, brak infrastruktury dla rowerów). Ponadto na terenie wyznaczonego obszaru występują problemy związane z niskim poziomem

przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 300
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 726463
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 0.43%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 2.24%

Rysunek 4 Obszar 4: Głogowiec

Źródło: Opracowanie własne

IV.5 OBSZAR 5: RACŁAWICE ŚLĄSKIE

Obszar rewitalizacji znajduje się w miejscowości Raclawice Śląskie. Nazwa pochodzi od imienia Raclaw, Radslaw. Pierwsze wzmianki pochodzą z XII wieku. Raclawicki kościół wzmiankowany był już w roku 1371. Obecny wybudowany był 1789 roku. Ważnym zabytkiem jest „Słup szwedzki” – kolumna ufundowana przez Jana Jerzego Gotfryda Kotulińskiego, na pamiątkę wycofania się wojsk szwedzkich. Wieś stanowi jeden z głównych węzłów kolejowych gminy. W Raclawicach znajdują się stanowiska archeologiczne: neolityczne i kultury łużyckiej. Ważnym obiektem na terenie obszaru rewitalizacji jest zabytkowy dworzec i dom ludowy.

Na terenie obszaru rewitalizacji występują problemy z dostępem do infrastruktury publicznej (niska jakość dróg, brak infrastruktury dla rowerów). Obecnie zabytku kluczowe dla miejscowości są w złym stanie technicznym, ponadto na terenie wyznaczonego obszaru występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 156
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 115891,80
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 0,07%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 1.16%

Rysunek 5 Obszar 5: Raclawice Śląskie

Źródło: Opracowanie własne

IV.6 OBSZAR 6: STARE MIASTA-GŁOGÓWEK

Obszar 6 stanowi główny obszar rewitalizacji Gminy Głogówek. Wynika to z faktu, że w jego obrębie skupiają się główne problemy społeczne (wynikające głównie z dużej gęstości ludności), a także przestrzenne i infrastrukturalne związane skupieniem infrastruktury w obszarze centrum Miasta Głogówek. Szczególnie zagrożonym obszarem, w którym można wykazać najistotniejszy problem, jest miasto Głogówek będące centrum Gminy. Stosunkowo zwarta zabudowa miejska, wysoki udział transportu samochodowego, a także niższa ilość

terenów zielonych w porównaniu do pozostałego obszaru Gminy, powodują obniżenie jakości środowiska i warunków bytowych mieszkańców.

Historycznie najważniejszą rolę w życiu ekonomicznym miasta odgrywało rzemiosło, a także handel i rolnictwo. Uprawiano również winną latorośl. Zamiłowanie do hodowli krzewu winnego znalazło odzwierciedlenie w herbie miasta, który przedstawia trzy winne grona i trzy noże do cięcia winorośli, stykające się pośrodku tarczy. W XIX wieku w mieście powstały małe zakłady produkcyjne: roszarnia lnu, cukrownia, cegielnia, browary, gorzelnie, młyny wodne, które w większości przetrwały i rozwijały się w wieku XX. Na jakość życia mieszkańców miasta duży wpływ ma dziedzictwo kulturowe. Na wskazanym obszarze rewitalizacji zlokalizowane są główne zabytki, do których należą:

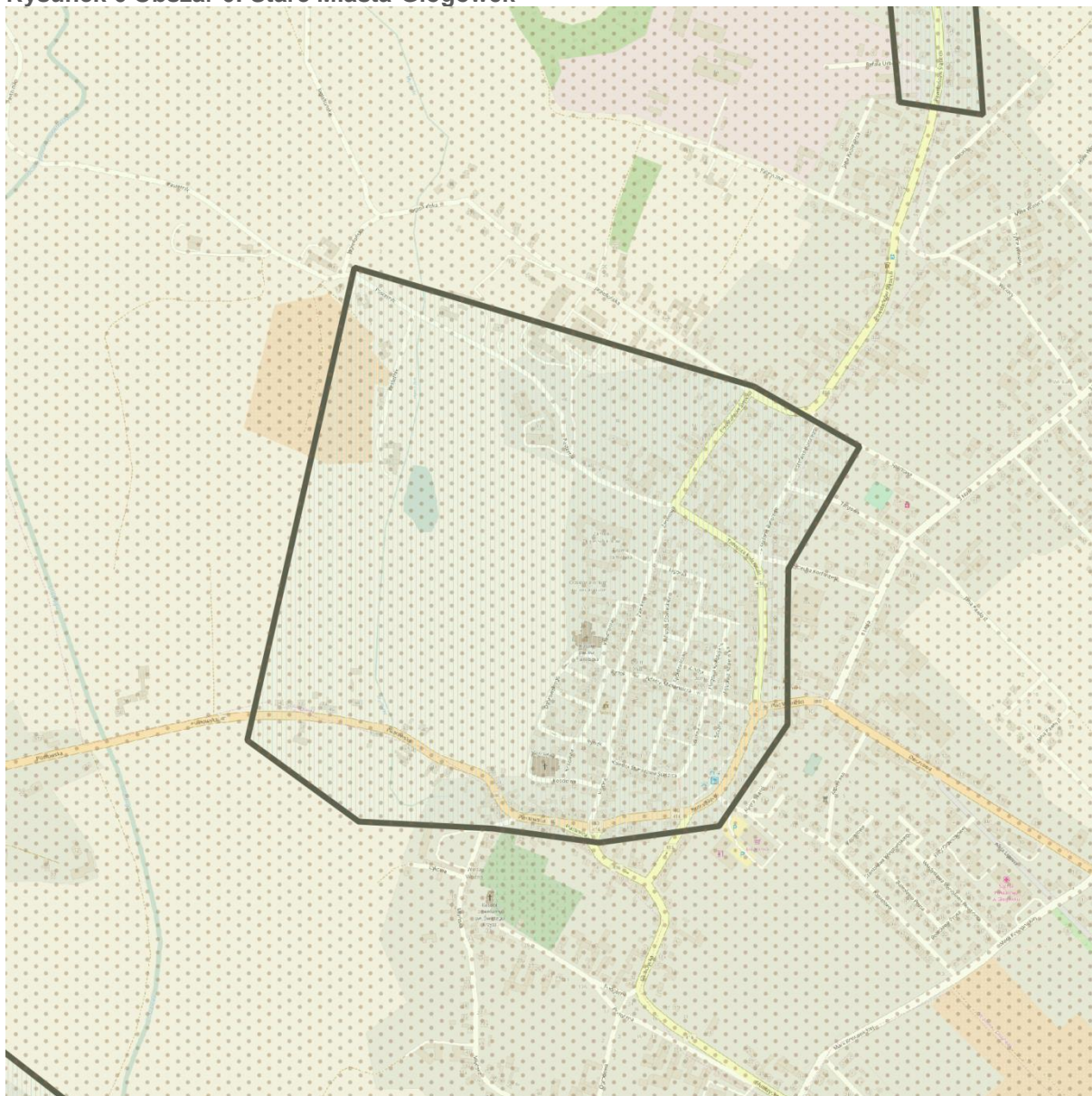
- renesansowy Zamek Oppersdorfów,
- Brama Zamkowa,
- Wieża strażniczo – więzienna,
- Ratusz - siedziba władz gminnych,
- Wieżę wodną (1597 r.) jeden z najstarszych pomników techniki na Górnym Śląsku.

Na terenie obszaru rewitalizacji występują problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości i starzeniem się społeczeństwa, a także wysokim zjawiskiem niskiej emisji. Obecnie zabytki kluczowe dla miejscowości są w złym stanie technicznym.

Podstawowa charakterystyka obszaru rewitalizacji:

- Łączna liczba ludności na obszarze: 995
- Powierzchnia obszaru w metrach kwadratowych: 525903
- Udział powierzchni obszaru w powierzchni ogółem Gminy: 0.31%
- Udział ludności obszaru w ludności ogółem Gminy: 7.40%

Rysunek 6 Obszar 6: Stare Miasta-Głogówek

Źródło: Opracowanie własne

ROZDZIAŁ V. WIZJA I CELE REWITALIZACJI

Wizja rozwoju Gminy Głogówek wynikająca z Lokalnego Programu Rewitalizacji określa jaki zostanie osiągnięty stan na terenie Gminy Głogówek w wyniku podejmowanych działań. Stanowi przyszły pożądany stan, do osiągnięcia, którego należy dążyć.

V.1 WIZJA GMINY GŁOGÓWEK:

WIZJA GMINY GŁOGÓWEK:

Gmina Głogówek stanowi jednolitą jednostką terytorialną, której sfery społeczna, przestrzenna, gospodarcza, kulturalna, a także turystyczna nawzajem się uzupełniają i pozwalają na zrównoważony długookresowy rozwój. Mieszkańcy Gminy i przedsiębiorstwa działające na jej terenie chętnie podejmują nowe inicjatywy służące rozwojowi całej społeczności Gminy.

V.2 CELE STRATEGICZNE

Aby osiągnąć założone cele należy nadal dążyć do poprawy warunków życia mieszkańców i zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw, a także do odbudowy istniejącej infrastruktury na terenie Gminy w celu świadczenia usług społecznych i komercyjnych pozwalających na ogólny rozwój.

CEL GŁÓWNY 1 : POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, POPRZEZ ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, W TYM: JEJ FUNKCJI REKREACYJNYCH, KULTURALNYCH, TURYSTYCZNYCH

Cel 1 stanowi odpowiedź na zidentyfikowany problem związany z odpływem ludności z terenu Gminy, a także starzeniem się społeczeństwa. Dzięki stworzeniu niezbędnej infrastruktury i poprawie jakości życia możliwe będzie zatrzymanie mieszkańców na terenie Gminy, a także przyciągnięcie nowych.

Do celów szczegółowych należą:

Cel szczegółowy 1.1. Stworzenie nowych i zwiększenie jakości świadczenia dotychczasowych usług publicznych związanych z opieką społeczną i opieką długoterminową,

Cel szczegółowy 1.2. Stworzenie nowych aktywności dla mieszkańców, w tym również dla dzieci i młodzieży, z zakresu edukacji i możliwości rozwoju, a także przedsiębiorczości,

Cel szczegółowy 1.3. Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne, w tym: usług kulturalnych, opiekuńczych, integracyjnych, turystycznych,

CEL GŁÓWNY 2: POPRAWA INFRASTRUKTURY ZLOKALIZOWANEJ NA TERENIE GMINY GŁOGÓWEK, W TYM: POPRAWA DOSTĘPU DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I POPRAWA STANU ZABYTKÓW

Cel 2 stanowi odpowiedź na zidentyfikowany problem związany z niską przedsiębiorczością, a także niskim dostępem do usług publicznych. Dzięki stworzeniu nowej infrastruktury technicznej i turystycznej (związanej z zabytkami na terenie Gminy) pojawią się nowe szanse dla rozwoju przedsiębiorczości.

Do celów szczegółowych należą:

Cel szczegółowy 2.1. Poprawa jakości zabytków na terenie Gminy Głogówek poprzez ich odbudowę i rekonstrukcję

Cel szczegółowy 2.2. Udostępnienie infrastruktury zabytkowej dla mieszkańców i turystów

Cel szczegółowy 2.3. Zwiększenie dostępności do usług publicznych, w tym: infrastruktury wodno-ściekowej i drogowej

Cel szczegółowy 2.4. Zwiększenie oferty kulturalnej Miasta Głogówek,

Cel szczegółowy 2.5. Poprawa zabudowy i infrastruktury w celu poprawy jakości środowiska.

CEL GŁÓWNY 3: ZWIĘKSZENIE SZANS DLA ROZWOJU I UTRZYMANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY

Cel 3 stanowi odpowiedź na zidentyfikowany problem związany z odpływem ludności z terenu Gminy, a także niską przedsiębiorczością. Dzięki stworzeniu szans dla rozwoju przedsiębiorczości w Gminie będą powstawały nowe miejsca pracy, które wpłyną na poprawę jakości życia mieszkańców i pojawianiu się nowych.

Cel szczegółowy 3.1. Wspieranie samozatrudnienia,

Cel szczegółowy 3.2. Zwiększenie świadomości mieszkańców, w tym młodzieży i dzieci, w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,

- Cel szczegółowy 3.3. Rozwój aktywności gospodarczej mieszkańców,
Cel szczegółowy 3.4. Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki.

ROZDZIAŁ VI. CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

VI.1 PODSTAWOWE KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

VI.1.1 Podstawowe założenia strategii działań podstawowych Lokalnego Programu Rewitalizacji

Długoterminowa strategia rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 r. zawarta w Lokalnym Programie Rewitalizacji będzie obejmować działania polegające na:

- Aktywizacji społeczności lokalnej w celu zwiększania przedsiębiorczości oraz zmniejszenia negatywnego oddziaływania problemów społecznych na obszarze Gminy Głogówek;
- Dywersyfikację otoczenia gospodarczego oraz społecznego z terenu Gminy Głogówek;
- Zwiększenie partycypacji społecznej w procesach decyzyjnych w zakresie planowanych inwestycji na terenie Gminy Głogówek,
- Zwiększenie dostępu społeczności lokalnej do informacji o działaniach i inicjatywach podejmowanych na terenie Gminy Głogówek.

Działania będą realizowane poprzez:

- Organizacji regularnych spotkań dla mieszkańców, przedsiębiorców i innych instytucji z terenu Gminy,
- Szkolenia dla mieszkańców, przedsiębiorców i innych instytucji z terenu Gminy.

VI.1.2 Szczegółowy harmonogram działań podstawowych Lokalnego Programu Rewitalizacji

Do działań podstawowych planowanych do realizacji w celu realizacji celów Rewitalizacji należą:

- Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich
- Aktywizacja mieszkańców obszarów miejskich
- Stworzenie produktów lokalnych na terenie Gminy Głogówek
- Szkolenia dla dzieci i młodzieży z terenu centrum miasta
- Zajęcia rozwojowe dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich
- Rewitalizacja Zamku w Głogówku
- Rozbudowa Domu Dziennego Pobytu „Senior-Wigor” w Głogówku

Szczegółowo zostały one scharakteryzowane w tabelach poniżej.

VI.1.2.1 AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH

Nazwa	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Aktywizacja przedsiębiorczości
Typ	Nieinwestycyjne
Opis	Realizacja szkoleń z zakresu zakładania działalności gospodarczej, prowadzenia przedsiębiorstwa i podstawowych zagadnień pogłębiających wiedzę mieszkańców na terenach wiejskich z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
Koszt [zł]	50 000,00 zł
Rezultaty	Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi na obszarach rewitalizacji: 100 osób
Sposób mierzenia rezultatu	Listy obecności z przeprowadzonych szkoleń Ankiety zadowolenia uczestników z przeprowadzonych szkoleń

VI.1.2.2 AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW MIEJSKICH

Nazwa	Aktywizacja mieszkańców obszarów miejskich
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Aktywizacja przedsiębiorczości
Typ	Nieinwestycyjne
Opis	Realizacja szkoleń z zakresu zakładania działalności gospodarczej, prowadzenia przedsiębiorstwa i podstawowych zagadnień pogłębiających wiedzę mieszkańców na terenach wiejskich z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
Koszt [zł]	50 000,00 zł
Rezultaty	Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi na obszarach rewitalizacji: 100 osób
Sposób mierzenia rezultatu	Listy obecności z przeprowadzonych szkoleń Ankiety zadowolenia uczestników z przeprowadzonych szkoleń

VI.1.2.3 STWORZENIE PRODUKTÓW LOKALNYCH NA TERENIE GMINY GŁOGÓWEK

Nazwa	Stworzenie produktów lokalnych na terenie Gminy Głogówek
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017

Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Aktywizacja przedsiębiorczości
Typ	Nieinwestycyjne
Opis	Realizacja szkoleń z zakresu zakładania działalności gospodarczej, prowadzenia przedsiębiorstwa i podstawowych zagadnień pogłębiających wiedzę mieszkańców na terenach wiejskich z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
Koszt [zł]	50 000,00 zł
Rezultaty	Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi na obszarach rewitalizacji: 100 osób
Sposób mierzenia rezultatu	Listy obecności z przeprowadzonych szkoleń Ankiety zadowolenia uczestników z przeprowadzonych szkoleń

VI.1.2.4 SZKOLENIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z TERENU CENTRUM MIASTA

Nazwa	Szkolenia dla dzieci i młodzieży z terenu centrum miasta
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Aktywizacja przedsiębiorczości
Typ	Nieinwestycyjne
Opis	Planowane jest szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego i wyboru zawodu. Ponadto w ramach szkoleń zostanie przeprowadzony element związany z przedsiębiorczością, w tym podstawy z zakresu zakładania działalności gospodarczej, prowadzenia przedsiębiorstwa itp.
Koszt [zł]	20 000,00 zł
Rezultaty	Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi na obszarach rewitalizacji: 50 osób
Sposób mierzenia rezultatu	Listy obecności z przeprowadzonych szkoleń Ankiety zadowolenia uczestników z przeprowadzonych szkoleń

VI.1.2.5 ZAJĘCIA ROZWOJOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z TERENÓW WIEJSKICH

Nazwa	Zajęcia rozwojowe dla dzieci i młodzieży z terenu centrum miasta
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Aktywizacja przedsiębiorczości
Typ	Nieinwestycyjne
Opis	Planowane jest szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego i wyboru zawodu. Ponadto w ramach szkoleń zostanie

	przeprowadzony element związany z przedsiębiorczością, w tym podstawy z zakresu zakładania działalności gospodarczej, prowadzenia przedsiębiorstwa itp.
Koszt [zł]	20 000,00 zł
Rezultaty	Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi na obszarach rewitalizacji: 50 osób
Sposób mierzenia rezultatu	Listy obecności z przeprowadzonych szkoleń Ankiety zadowolenia uczestników z przeprowadzonych szkoleń

VI.1.2.6 REWITALIZACJA ZAMKU W GŁOGÓWKU

Nazwa	Rewitalizacja Zamku w Głogówku
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Opis	Założeniem remontu zamku w Głogówku jest uratowanie jednego z najważniejszych zabytków historii śląskiej, którego wnętrza oraz dziedzińce będą służyły Muzeum w Głogówku, gdzie prezentowane będzie dziedzictwo kultury regionalnej i międzynarodowej. Niniejsza inwestycja stanowi pierwszy etap prac zmierzających do ratowania zabytku wysokiej klasy, jakim jest Zamek w Głogówku – Zamku Oppersdorffów. Analiza stanu technicznego zabytkowego budynku wykazała, iż jest on w dramatycznym stanie technicznym. Szczególnie zły wpływ na jego kondycję, ma bardzo wysoki poziom zawilgocenia murów budynku. Budynek ze względu na ten stan jest aktualnie wyłączony z użytkowania, co prowadzi do dalszej znacznej degradacji tego miejsca i wiąże się z olbrzymim ryzykiem, iż bez podjęcia pilnych działań, uratowanie zabytku przestanie być realne. Rewitalizacja zamku, powinna zostać wykonana w trybie pilnym, stąd potrzeba realizacji niniejszej inwestycji.
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	30 000 000,00 zł
Rezultaty	Liczba turystów odwiedzających Gminę: 500 osób/rok Liczba zabytków oddanych do ponownego wykorzystania: 1 sztuka Liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie Gminy: 4 imprezy/rok
Sposób mierzenia rezultatu	Ankiety zadowolenia mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Protokoły zdawczo-odbiorcze

VI.1.2.7 ROZBUDOWA DOMU DZIENNEGO POBYTU „SENIOR-WIGOR” W GŁOGÓWKU

Nazwa	Rozbudowa Domu Dziennego Pobytu „Senior-Wigor” w Głogówku
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2020
Priorytet	Wysoki
Obszar	Infrastruktura społeczna
Opis	Obiekt składa się z trzech kondygnacji i piwnicy. W ramach inwestycji planowane jest wyremontowanie dachu obiektu i istniejących kondygnacji. W ramach projektu planowane jest przeprowadzenie działań, których celem będzie: - przebudowa/adaptacja pomieszczenia na potrzeby istniejącego przyległe do budynku domu pobytu dziennego - przebudowa/adaptacja części istniejących pomieszczeń na cele/: mieszkalne (socjalne i komunalne?) i/lub internatowe - przebudowa/adaptacja części istniejących pomieszczeń na cele: społeczne i kulturalne.
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł
Rezultaty	Liczba obiektów dostosowanych do świadczenia usług społecznych: 1 sztuka
Sposób mierzenia rezultatu	Ankiety zadowolenia mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Protokoły zdawczo-odbiorcze

VI.2 UZUPEŁNIAJĄCE KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Długoterminowa strategia rewitalizacji Gminy Głogówek do 2023 r. zawarta w Lokalnym Programie Rewitalizacji będzie obejmować działania polegające na:

- Rewitalizacji i obudowie zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy Głogówek,
- Stworzeniu wysokiej jakości infrastruktury techniczną do podejmowania inicjatyw kulturalnych, społecznych i turystycznych na terenie Gminy Głogówek,
- Odbudowę istniejącej infrastruktury i zmiana jej funkcji w celu rozbudowy w kierunku nowych funkcji społeczno-gospodarczych.
- Dywersyfikację otoczenia gospodarczego oraz społecznego z terenu Gminy Głogówek;
- Zwiększenie partycypacji społecznej w procesach decyzyjnych w zakresie planowanych inwestycji na terenie Gminy Głogówek,
- Zwiększenie dostępu społeczności lokalnej do informacji o działaniach i inicjatywach podejmowanych na terenie Gminy Głogówek.

VI.2.1 Szczegółowy harmonogram działań uzupełniających Lokalnego Programu Rewitalizacji

Do działań dodatkowych planowanych do realizacji w celu realizacji celów Rewitalizacji należą:

- Renowacja miejskich murów obronnych oraz rewaloryzacja Parku Miejskiego w Głogówku
- Rewitalizacja ulic i placów (remont odtworzeniowy nawierzchni, oświetlenie stylowe) Starego Miasta
- Remont Klasztoru Franciszkanów, Kościoła Przyklasztornego i Repliki Grobu Pańskiego z Jeruzalem
- Remont Kościoła Parafialnego pw. Św. Bartłomieja Apostoła
- Remont Domu Ludowego w Raclawicach Śląskich
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Biedzychowicach
- Remont ratusza, remont dachu i okien - przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych (likwidacja barier architektonicznych) przystosowanie wieży ratusza do wieży widokowej
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rzepcze
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Kierpniu

- Remont Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Głogówku, adaptacja poddasza z remontem dachu, odwodnienie obiektu
- Remont bramy zamkowej, dach i elewacja
- Remont wieży wodnej, adaptacja na wieżę widokową, remont tynków
- Rewitalizacja stacji kolejowej w Raclawicach Śląskich, modernizacja budynku nieczynnego budynku stacji wraz z zapleczem na muzeum kolejnictwa
- Rewitalizacja ulicy Piastowskiej w Głogówku, remont i modernizacja infrastruktury technicznej, budynków mieszkaniowych
- Remont/przebudowa kompleksu poszpitalnego w Głogówku
- Rewitalizacja pałacu w Kazimierzu, remont kapitalny elewacji i wnętrza
- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Głogówek - drogi dojazdowe do Miasta Głogówek

Szczegółowo zostały one scharakteryzowane w tabelach poniżej.

VI.2.1.1 RENOWACJA MIEJSKICH MURÓW OBRONNYCH ORAZ REWALORYZACJA PARKU MIEJSKIEGO W GŁOGÓWKU

Nazwa	Renowacja miejskich murów obronnych oraz rewaloryzacja Parku Miejskiego w Głogówku
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2020
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	10 000 000,00 zł

VI.2.1.2 REWITALIZACJA ULIC I PLACÓW (REMONT ODTWORZENIOWY NAWIERZCHNI, OŚWIETLENIE STYLOWE) STAREGO MIASTA

Nazwa	Rewitalizacja ulic i placów (remont odtworzeniowy nawierzchni, oświetlenie stylowe) Starego Miasta
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł

VI.2.1.3 REMONT KLASZTORU FRANCISZKANÓW, KOŚCIOŁA PRZYKLASZTORNEGO I REPLIKI GROBU PAŃSKIEGO Z JERUZALEM

Nazwa	Remont Klasztoru Franciszkanów, Kościoła Przyklasztornego i Repliki Grobu Pańskiego z Jeruzalem
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł

VI.2.1.4 REMONT KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO PW. ŚW. BARTŁOMIEJA APOSTOŁA

Nazwa	Remont Kościoła Parafialnego pw. Św. Bartłomieja Apostoła
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł

VI.2.1.5 REMONT DOMU LUDOWEGO W RACLAWICACH ŚLĄSKICH

Nazwa	Remont Domu Ludowego w Raclawicach Śląskich
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł

VI.2.1.6 TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ W BIEDRZYCHOWICACH

Nazwa	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Biedzychowicach
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2017
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe

Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	800 000,00 zł

VI.2.1.7 REMONT RATUSZA, REMONT DACHU I OKIEN - PRZYSTOSOWANIE OBIEKTU DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (LIKwidACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH) PRZYSTOSOWANIE WIEŻY RATUSZA DO WIEŻY WIDOKOWEJ

Nazwa	Remont ratusza, remont dachu i okien - przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych (likwidacja barier architektonicznych) przystosowanie wieży ratusza do wieży widokowej
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	500 000,00 zł

VI.2.1.8 BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ W MIEJSCOWOŚCI RZEPcze

Nazwa	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rzepcze
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2016
Rok zakończenia	2018
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 500 000,00 zł

VI.2.1.9 BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ W KIERPNIU

Nazwa	Budowa kanalizacji sanitarnej w Kierpniu
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2020
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	3 000 000,00 zł
15	

VI.2.1.10 REMONT MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W GŁOGÓWKU, ADAPTACJA PODDASZA Z REMONTEM DACHU, ODWODNIENIE OBIEKTU

Nazwa	Remont Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w

Głogówku, adaptacja poddasza z remontem dachu, odwodnienie obiektu	
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2030
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	500 000,00 zł

VI.2.1.11 REMONT BRAMY ZAMKOWEJ, DACH I ELEWACJA

Remont bramy zamkowej, dach i elewacja	
Nazwa	Remont bramy zamkowej, dach i elewacja
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2020
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	350 000,00 zł

VI.2.1.12 REMONT WIEŻY WODNEJ, ADAPTACJA NA WIEŻĘ WIDOKOWĄ, REMONT TYNKÓW

Remont wieży wodnej, adaptacja na wieżę widokową, remont tynków	
Nazwa	Remont wieży wodnej, adaptacja na wieżę widokową, remont tynków
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2022
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	900 000,00 zł

VI.2.1.13 REWITALIZACJA STACJI KOLEJOWEJ W RACŁAWICACH ŚLĄSKICH, MODERNIZACJA BUDYNKU NIECZYNNEGO BUDYNKU STACJI WRAZ Z ZAPLECZEM NA MUZEUM KOLEJNICTWA

Rewitalizacja stacji kolejowej w Racławicach Śląskich, modernizacja budynku nieczynnego budynku stacji wraz z zapleczem na muzeum kolejnictwa	
Nazwa	Rewitalizacja stacji kolejowej w Racławicach Śląskich, modernizacja budynku nieczynnego budynku stacji wraz z zapleczem na muzeum kolejnictwa
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Średni

Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	1 000 000,00 zł

**VI.2.1.14 REWITALIZACJA ULICY PIASTOWSKIEJ W GŁOGÓWKU, REMONT I
MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, BUDYNKÓW
MIESZKANIOWYCH**

Nazwa	Rewitalizacja ulicy Piastowskiej w Głogówku, remont i modernizacja infrastruktury technicznej, budynków mieszkaniowych
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	2 000 000,00 zł

**VI.2.1.15 REMONT/PRZEBUDOWA KOMPLEKSU POSZPITALNEGO W
GŁOGÓWKU**

Nazwa	Remont/przebudowa kompleksu poszpitalnego w Głogówku
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2017
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	10 000 000,00 zł

**VI.2.1.16 REWITALIZACJA PAŁACU W KAZIMIERZU, REMONT KAPITALNY
ELEWACJI I WNĘTRZ**

Nazwa	Rewitalizacja pałacu w Kazimierzu, remont kapitalny elewacji i wnętrz
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2014
Rok zakończenia	2025
Priorytet	Wysoki
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	3 000 000,00 zł

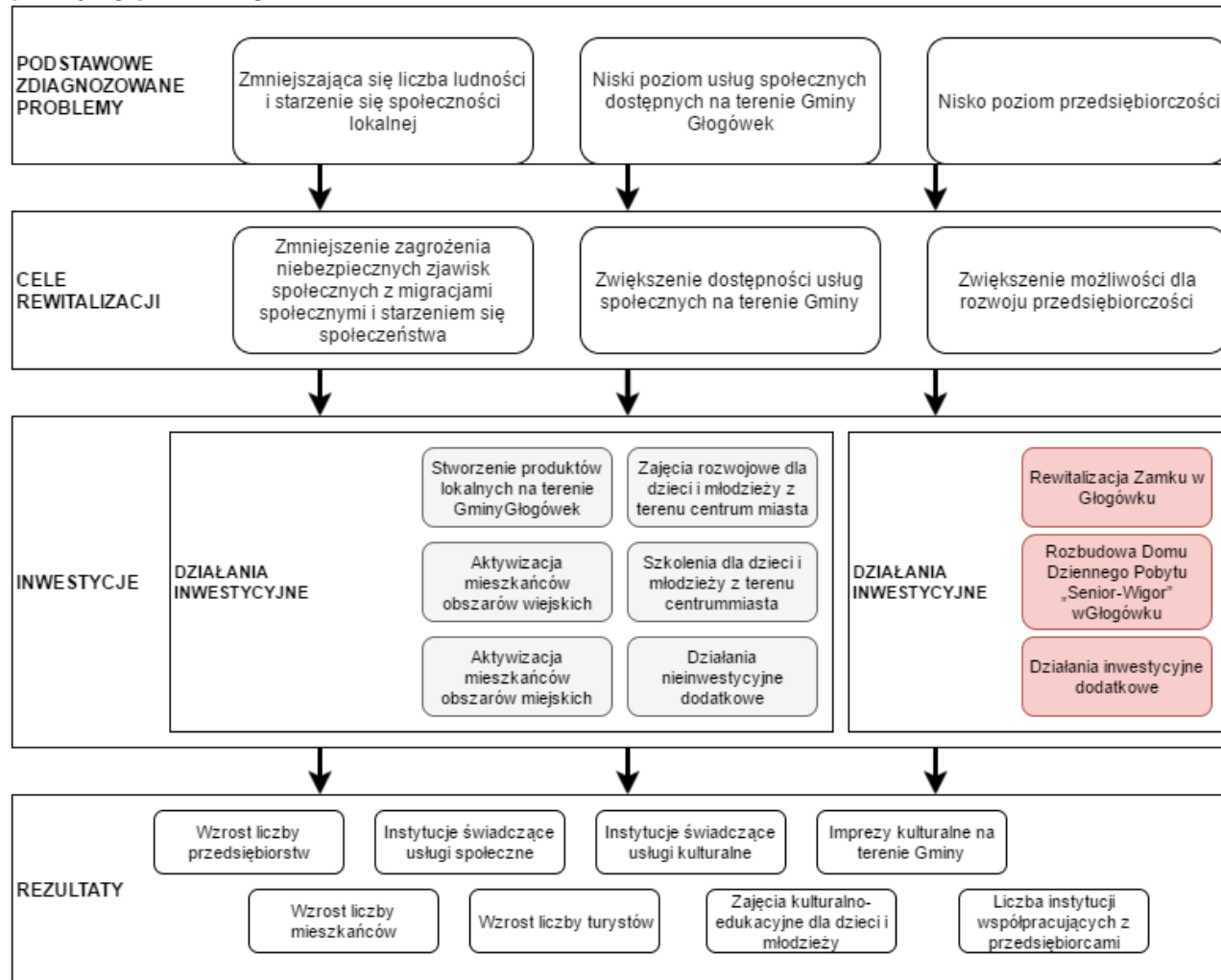
VI.2.1.17 BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH NA TERENIE GMINY GŁOGÓWEK - DROGI DOJAZDOWE DO MIASTA GŁOGÓWEK

Nazwa	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Głogówek - drogi dojazdowe do Miasta Głogówek
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Głogówek
Rok rozpoczęcia	2018
Rok zakończenia	2022
Priorytet	Średni
Obszar	Dziedzictwo kulturowe
Typ	Inwestycyjne
Koszt [zł]	500 000,00 zł

VI.3 POWIĄZANIA POMIĘDZY PLANOWANYMI DZIAŁANAMI

Powiązania pomiędzy planowanymi działaniami i projektami przedstawia wykres poniżej.

Rysunek 7 Powiązania pomiędzy planowanymi działaniami

Źródło: Opracowanie własne

ROZDZIAŁ VII. KOMPLEMENTARNOŚĆ DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Komplementarność projektów rewitalizacyjnych odnosi się w szczególności do komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania. Zgodnie z definicjami określonymi w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020:

- „Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanymi na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.”³
- „Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziałował na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzennofunkcyjnym, technicznym, środowiskowym).”⁴
- „Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.”
- „Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.”
- W celu zapewnienia komplementarności międzyokresowej IZ RPO opracowuje analizę i krytyczną ocenę oraz formułuje wnioski na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki

³ Pkt. 3.1.1, Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, s. 21

⁴ Pkt. 3.2.5, Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, s. 22

spójności 2007- 2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

VII.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna oznacza, że wszystkie projekty realizowane na terenie Gminy oddziałują swoimi efektami zarówno na obszary rewitalizacji, jak i na pozostałe obszary na terenie Gminy. Dzięki realizacji działań rewitalizacyjnych poprawi się standard życia mieszkańców, a także standard funkcjonowania podmiotów i instytucji. W związku z powyższym realizacja inwestycji wpłynie na realizację celów określonych dla LPR, a także dla ogólnego rozwoju gminy w zakresie społecznym i gospodarczym. Podobnie inwestycje, które bezpośrednio nie są związane z LPR, a także nie będą realizowanego na jego obszarze mogą wpłynąć częściowo na realizację celów określonych dla obszarów rewitalizacji. Zgodnie z założeniami całego procesu rewitalizacji poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

VII.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa oznacza, że poprzez realizację działań rewitalizacyjnych z różnych zakresów w sposób spójny rozwiązywane będą różne problemy społeczne. Inwestycje określone w Programie nie są traktowane jednostkowo, ponieważ w celu kompleksowej rewitalizacji obszaru niezbędne będzie zrealizowanie działań zarówno z zakresu działań społecznych, jak i z zakresu działań gospodarczych.

VII.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO – INSTYTUCJONALNA

Lokalny Program Rewitalizacji został stworzony w taki sposób, aby na każdym etapie zaangażowane zostały wszystkie grupy interesariuszy. W ramach procesu rewitalizacji planowane jest zabezpieczenie szerokiej partycypacji społecznej poprzez:

- Bieżące informowanie wszystkich interesariuszy projektu na temat sposobów wdrażania Programu i realizowanych inwestycji,

- Udostępnienie danych do bieżących kontaktów na temat Lokalnego Programu Rewitalizacji na stronie Gminy Głogówek, poprzez stworzenie adresu e-mail i podanie numeru kontaktowego, pod którymi każda z osób zainteresowanych będzie mogła uzyskać niezbędnych informacji na temat wdrażania Programu,
- Przeprowadzanie regularnych badań na temat wdrożenia Programu, z wykorzystaniem badania ankietowego i spotkań konsultacyjnych, nie rzadziej niż raz na 2 lata,
- Stworzenie zakładki na stronie internetowej Gminy z dostępem do wszystkich bieżących informacji i procedur oraz wzorów (np. Formularzem zgłoszenia inwestycji w obszarze rewitalizacji).

Dzięki szerokiej partycypacji społecznej możliwe będzie uwzględnienie interesów wszystkich stron procesu rewitalizacji, a także zaplanowanie inwestycji i procedur w taki sposób, aby uwzględniały potrzeby wszystkich grup.

VII.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Komplementarność międzyokresowa oznacza zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013, a także w przyszłości) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zmiany wprowadzane w programach rewitalizacji odpowiadają na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu. W związku z tym planowana jest analiza prowadzonych działań rewitalizacyjnych w na każdym etapie wdrożenia.

VII.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Program zakłada, że działania z zakresu rewitalizacji mogą być finansowane z różnych źródeł. Przykładowo można je w części finansować z europejskiego funduszu spójności (działania inwestycyjne) związane z infrastrukturą, a także z europejskiego funduszu społecznego (działania szkoleniowe). Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE.

ROZDZIAŁ VIII. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Realizacja założonego w harmonogramie planów wdrożenia zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji może okazać się trudna do spełnienia bez zewnętrznego wsparcia finansowanego. Gmina, jako podmiot odpowiedzialny za realizację zadań z zakresu rewitalizacji może występować w roli Wnioskodawcy w określonych programach dotacyjnych. Możliwości finansowania zostały przedstawione w podziale na podmioty zajmujące się wdrażaniem programów dotacyjnych czy pożyczkowych dostępnych na etapie tworzenia Programu. Należy jednak mieć na uwadze wprowadzanie nowych programów, wraz ze zmianami w już istniejących, a także rozważyć możliwość dodatkowego wsparcia z budżetu Gminy dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Finansowanie działań z zakresu rewitalizacji może odbywać się z środków dostępnych w ramach:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

VIII.1 REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

VIII.1.1 Oś Priorytetowa II Konkurencyjna gospodarka

VIII.1.1.1 PODDZIAŁANIE 2.2.1 PRZYGOTOWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- inwestycje polegające na przygotowaniu terenu inwestycyjnego, w tym uzbrojenie terenu inwestycyjnego w media;
- rozwój wewnętrznej infrastruktury niezbędnej do właściwego skomunikowania terenu inwestycyjnego, jedynie jako element projektu;
- rozwój infrastruktury i terenów inwestycyjnych, w tym na obszarach powojkowych, przemysłowych, pokolejowych, popegeerowskich i nadanie im nowych funkcji gospodarczych.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia;

- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- inne podmioty publiczne zarządzające terenami inwestycyjnymi, w tym powojskowymi, przemysłowymi, kolejowymi i popegeerowskimi.

Działania skierowane będą do przedsiębiorstw, przede wszystkim z sektora MSP.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach;
 - Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych;
 - Liczba MŚP zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych.
- produktu:
 - Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.1.1.2 DZIAŁANIE 2.3 WZMOCNIENIE OTOCZENIA BIZNESU

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Zawansowane i wyspecjalizowane usługi zwiększające zdolność MSP do budowania i wzrostu przewagi konkurencyjnej na rynku z zastosowaniem mechanizmów popytowych.
- Wsparcie rozwoju IOB dla świadczenia zaawansowanych, udoskonalonych usług dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw – dalsza profesjonalizacja usług IOB.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- operator systemu popytowego dla MSP mające prawną siedzibę na terenie województwa opolskiego;
- instytucje otoczenia biznesu, w tym jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną mające prawną siedzibę na terenie województwa opolskiego;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia mające prawną siedzibę na terenie województwa opolskiego;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną mające prawną siedzibę na terenie województwa opolskiego.

Grupa docelowa to przedsiębiorstwa MSP korzystające z usług IOB w systemie popytowym.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu;
 - Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu;
- produktu:
 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie;
 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje,
 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe,
 - Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB,
 - Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw,
 - Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.1.1.3 DZIAŁANIE 2.4 WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA I PROMOCJA

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- wsparcie opracowania nowych (a także aktualizacji/modyfikacji istniejących) modeli biznesowych MSP, w tym strategii dla działań międzynarodowych, otwieranie nowych kanałów biznesowych, dywersyfikacji geograficznej lub sektorowej;
- wsparcie współpracy gospodarczej przedsiębiorstw w wymiarze krajowym i międzynarodowym;
- promocja przedsiębiorstw, w tym udział w wydarzeniach krajowych i międzynarodowych, m.in. w targach, pokazach technologii, jedynie jako mniejsza część projektu, znajdująca uzasadnienie w strategii rozwoju przedsiębiorstwa lub wprowadzonych nowych modelach biznesowych.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach,
 - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji,
- produktu:
 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie,
 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje,
 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności,
 - Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjnoprocesowe,
 - Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw,
 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)
 - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym,
 - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 70%.

VIII.1.2 Oś priorytetowa V Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego

VIII.1.2.1 PODDZIAŁANIE 5.3.1 DZIEDZICTWO KULTUROWE I KULTURA

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Przebudowa, remont, zakup wyposażenia dla obiektów kultury, służące podwyższeniu standardu technicznego, w tym dostosowaniu do wymogów bezpieczeństwa wynikających z aktualnych przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Odbudowa, przebudowa, konserwacja, remont lub wyposażenie obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa naturalnego, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Budowa towarzyszącej infrastruktury technicznej, informacyjnej oraz zagospodarowania terenu wokół obiektów dziedzictwa kulturowego lub naturalnego,

dostosowanie tych obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jedynie jako element uzupełniający projektu.

- Przebudowa lub remont budynków wraz z wyposażeniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów oraz ich zabezpieczenia.
- Konserwacja muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych.
- Działania edukacyjne, informacyjne jako integralny element projektu.
- Działania dotyczące wykorzystania, rozwoju aplikacji i usług teleinformatycznych związanych z kulturą i turystyką jako integralny element projektu.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, stowarzyszenia i porozumienia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- organizacje pozarządowe;
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- instytucje kultury;
- jednostki sektora finansów publicznych;
- przedsiębiorstwa.

Grupa docelowa to mieszkańcy i turyści województwa opolskiego.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne,
- produktu:
 - Liczba zabytków objętych wsparciem
 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem
 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem
 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem
 - Liczba wspartych obiektów dziedzictwa kulturowego

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.1.3 Oś Priorytetowa X Inwestycje w infrastrukturę społeczną

VIII.1.3.1 PODDZIAŁANIE 10.1.2 INFRASTRUKTURA USŁUG SPOŁECZNYCH

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie obiektów umożliwiających świadczenie usług społecznych w społeczności lokalnej na rzecz osób niesamodzielnych, w tym działania wspierające integrację rodzin, w zakresie:
 - usług opiekuńczych/asystenckich świadczonych w ramach dziennego domu opieki,
 - usług opiekuńczych/asystenckich świadczonych całodobowo w ramach domu pomocy społecznej, innej placówki zapewniającej całodobową opiekę,
 - usług opiekuńczych/asystenckich świadczonych w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej jako element uzupełniający kompleksowego projektu.
- Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie obiektów niezbędnych do rozwoju usług opieki nad dziećmi, w tym działania wspierające integrację rodzin, w formie:
 - usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tj. żłobków (w tym przyzakładowych), oddziałów żłobkowych, klubów dziecięcych,
 - usług opieki dla dzieci do lat 6 świadczonych w lokalnej społeczności⁷² w ramach alternatywnych form opieki dziennej.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

Grupa docelowa to odbiorcy usług infrastruktury opiekuńczej.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- produktu:
 - Liczba wspartych ośrodków opieki nad osobami zależnymi;
 - Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 70%.

VIII.1.3.2 DZIAŁANIE 10.2 INWESTYCJE WYNIKAJĄCE Z LOKALNYCH PLANÓW REWITALIZACJI

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- odnowa fizyczna obszarów miejskich, zakładająca realizację przedsięwzięć inwestycyjnych odpowiadających na zdiagnozowane problemy społeczne. Przedsięwzięcia inwestycyjne polegające na budowie nowych obiektów mogą zostać objęte wsparciem wyłącznie w przypadku inwestycji niewymagających pozwolenia na budowę, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji;
- przebudowa, remont i adaptacja zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia ich funkcji użytkowych lub nadania im nowych funkcji użytkowych (np. gospodarczych, społecznych, kulturalnych) sprzyjających poprawie życia mieszkańców;
- tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju usług (wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspieranie ekonomii społecznej, podejmowanie działań inicjatyw lokalnych na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników);
- realizacja działań na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspierania dostępu do usług;
- inwestycje polegające na dostosowaniu infrastruktury zdegradowanych budynków/pomieszczeń w celu adaptacji ich do świadczenia usług w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym starszymi i osobami z niepełnosprawnościami;
- przebudowa, rozbudowa i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na tworzenie mieszkań chronionych, wspomaganych lub treningowych polegająca jedynie na inwestycjach w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- przedsiębiorstwa;
- jednostki sektora finansów publicznych;
- organizacje pozarządowe;
- kościoły i ich związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- szkoły wyższe;
- spółdzielnie mieszkaniowe.

Grupa docelowa to mieszkańcy zrewitalizowanych obszarów oraz podmioty działające na rzecz pomocy i integracji społecznej.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
- produktu:
 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach,
 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją,
 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich,
 - Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich,
 - Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.2 PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2014-2020

VIII.2.1 Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu

VIII.2.1.1 DZIAŁANIE 2.5 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA MIEJSKIEGO

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Wsparcie dla zanieczyszczonych lub zdegradowanych terenów
 - Wspierane będą działania których głównym celem jest rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych i remediacja terenów zanieczyszczonych. Dofinansowanie tego typu przedsięwzięć będzie możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy obecny właściciel gruntu nie jest odpowiedzialny za powstanie zanieczyszczenia lub degradację środowiska. Jeśli na obszarze objętym działaniami rekultywacyjnymi będą występowały grunty zanieczyszczone, obowiązkowym elementem projektu będzie ich remediacja. Preferowane będą projekty, których realizacja będzie wynikać z gminnych programów ochrony środowiska lub programów rewitalizacji.

- Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych
 - Wspierane będą działania, które przyczyniają się do zahamowania spadku powierzchni terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych. Priorytetowo traktowane będą projekty realizowane w obszarach o przekroczonych normach jakości powietrza (dla których istnieje obowiązujący Program Ochrony Powietrza). Wsparcie z tego działania nie dotyczy obiektów poddawanych głębokiej kompleksowej modernizacji budynków w ramach projektów Osi priorytetowej I Zmniejszenie emisyjności gospodarki, których elementami są zielone ściany i dachy.
- Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i terenów zanieczyszczonych
 - W ramach projektów inwentaryzacyjnych finansowane będą działania związane z analizami degradacji i zanieczyszczenia terenu, badania zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych i analizy dotyczące możliwych sposobów i kosztów przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji. Finansowane będą działania wyłącznie w odniesieniu do terenu, który zostanie zagospodarowany na cele środowiskowe.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki (forma prawna - kod 403, kod 429, kod 430, kod 431);
- podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego (forma prawna - kod 019, 023, kod 115, kod 116, kod 117, kod 118, kod 120, kod 121, kod 124);
- regionalne dyrekcje ochrony środowiska (forma prawna kod 401);
- regionalne zarządy gospodarki wodnej - RZGW (forma prawna - kod 428).

Grupa docelowa to indywidualni użytkownicy korzystający z zasobów środowiska, w tym przede wszystkim mieszkańcy miast wojewódzkich (i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie) oraz regionalnych i subregionalnych.

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna uzyskana w wyniku realizacji projektów,
- produktu:

- Łączna powierzchnia zrehabilitowanych gruntów,
- Liczba obiektów, na których przeprowadzono rekultywację,
- Liczba ośrodków miejskich, w których realizowane są projekty dotyczące zieleni miejskiej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.2.2 Oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury

VIII.2.2.1 DZIAŁANIE 8.1 OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ROZWÓJ ZASOBÓW KULTURY

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy obiektach i na obszarach zabytkowych i zespołach tych obiektów oraz w ich otoczeniu;
- Rozbudowa, przebudowa i remont niezabytkowej infrastruktury na cele działalności kulturalnej, edukacji artystycznej, archiwów;
- Zakup trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej oraz realizacji prac konserwatorskich;
- Tworzenie i modernizacja wystaw stałych;
- Ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków;
- Konserwacja zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie poprzez proces digitalizacji;
- Zabezpieczenie obiektów przed kradzieżą i zniszczeniem;
- Rozbudowa, przebudowa i remont pomieszczeń lub obiektów z przeznaczeniem na magazyny studyjne.

Wyklucza się wsparcie inwestycji dotyczących:

- budowy od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej;
- obiektów przeznaczonych na cele: mieszkaniowe, sportowe, administracji publicznej, związane z ochroną zdrowia, infrastrukturą opiekuńczo-wychowawczą oraz targową;
- zakupu wydawnictw do bibliotek oraz zakupu muzealiów;
- kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskich;
- działalności stricte dydaktycznej.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- Instytucje kultury (państwowe oraz współprowadzone przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) (forma prawna – kod 428, kod 429, kod 430, kod 431);
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe (forma prawna – kod 428);
- Szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (forma prawna – kod 044, kod 387, kod 397,);
- szkoły artystyczne prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki samorządu terytorialnego na rzecz szkół artystycznych (forma prawna – kod 387; kod 397, kod 403, kod 429; kod 430; kod 431);
- Jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowe instytucje kultury (forma prawna – kod 403, kod 429, kod 430, kod 431);
- Organizacje pozarządowe (forma prawna – kod 148, kod 155, kod 060);
- Kościoły i związki wyznaniowe (tylko w zakresie ruchomych i nieruchomych obiektów zabytkowych) (forma prawna – kod 050, kod 051);
- Podmioty zarządzające obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO inne (forma prawna – kod 116, kod 117, kod 439).

Grupa docelowa to mieszkańcy całej Polski oraz turyści (również zagraniczni).

W ramach działania monitorowane będzie osiągnięcie wskaźników:

- rezultatu:
 - Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem obiektach dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
 - Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem
- produktu:
 - Liczba obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego objętych wsparciem, w tym:
 - Liczba zabytków objętych wsparciem,
 - Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.3 PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020

VIII.3.1 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

VIII.3.1.1 7.4.1. INWESTYCJE W OBIEKTY PEŁNIĄCE FUNKCJE KULTURALNE LUB KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- budowa, przebudowa lub wyposażanie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury,
- kształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST - w przypadku budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne,
- gmina - w przypadku kształtowania przestrzeni publicznej.

Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć 500 000 zł na miejscowość w okresie realizacji Programu, łącznie na inwestycje realizowane w ramach poddziałania: Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej oraz poddziałania Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury – na zakres dotyczący budowy, przebudowy, modernizacji lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne oraz kształtowania przestrzeni publicznej.

VIII.3.1.2 7.4.2. INWESTYCJE W TARGOWISKA LUB OBIEKTY BUDOWLANE PRZEZNACZONE NA CELE PROMOCJI LOKALNYCH PRODUKTÓW

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub przebudowę targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- Gmina, powiat lub ich związki.

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji. Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć 1 000 000 zł na beneficjenta w okresie realizacji Programu. Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta. W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć 1 000 000 EUR.

VIII.3.1.3 7.6.1. OCHRONA ZABYTEKÓW I BUDOWNICTWA TRADYCYJNEGO

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje odnawianie lub poprawę stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, jak również zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- Gmina lub instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego.

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji. Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć 500 000 zł na miejscowość w okresie realizacji Programu. Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta. W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć 1 000 000 EUR.

VIII.4 PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

VIII.4.1 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

VIII.4.1.1 DZIAŁANIE 2.1 RÓWNOŚĆ SZANS MĘŻCZYŹN I KOBIEŃ WE WSZYSTKICH DZIEDZINACH, W TYM W DOSTĘPIE DO ZATRUDNIENIA, ROZWOJU KARIERY, GODZENIA ŻYCIA ZAWODOWEGO I PRYWATNEGO

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Podniesienie kompetencji kadry instytucji publicznych w zakresie równości szans płci w oparciu m.in. o model wypracowany w projekcie „Aktywizacja społeczno-ekonomiczna kobiet na poziomie lokalnym i regionalnym” oraz o inne programy szkoleń wypracowane w ramach PO KL.
- Wdrożenie narzędzia wspierającego równość szans płci w procesach podejmowania decyzji ekonomicznych w średnich przedsiębiorstwach.
- Wdrożenie narzędzia wspierającego przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć w miejscu pracy i w dostępie do zatrudnienia w małych przedsiębiorstwach.
- Szkolenia w zakresie form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 skierowane do przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (w szczególności do przedstawicieli władz samorządu gminnego i pracowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3).

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- instytucje szkoleniowe zgodnie z art. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- organizacje pozarządowe
- podmioty ekonomii społecznej
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- instytucje publiczne
- ogólnopolskie stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze

Grupa docelowa

- instytucje publiczne
- średnie przedsiębiorstwa
- małe przedsiębiorstwa
- gminy (przedstawiciele organów ustawodawczych i wykonawczych jednostek samorządu gminnego, pracownicy jednostek samorządu gminnego odpowiedzialni za organizację i finansowanie infrastruktury instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3), osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które mogą tworzyć i prowadzić żłobek lub klub dziecięcy

- gminy (przedstawiciele organów ustawodawczych i wykonawczych jednostek samorządu gminnego, pracownicy jednostek samorządu gminnego odpowiedzialni za organizację i finansowanie infrastruktury instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które mogą zatrudniać dziennego opiekuna

Cele szczegółowe działania to:

- Opracowanie i wdrożenie spójnego systemu monitorowania równości szans płci.
- Opracowanie i wdrożenie modelu współpracy międzysektorowej (pomiędzy administracją centralną, regionalną, lokalną oraz organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi) na rzecz równości szans płci.
- Wzmocnienie stosowania zasady równości szans płci w dostępie do rozwoju kariery zawodowej i zatrudnienia.
- Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.2 DZIAŁANIE 2.2 WSPARCIE NA RZECZ ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO PRZEDSIĘBIORSTW ORAZ BUDOWY PRZEWAGI KONKURENCYJNEJ NA RYNKU

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Działania szkoleniowe i/lub doradcze skierowane do przedstawicieli MMŚP w zakresie:
 - funkcjonowania na rynku zamówień publicznych
 - wdrażania strategii wejścia na zagraniczne rynki zamówień publicznych (działanie realizowane w wiązce projektowej z PI 11i - działania skierowane do przedstawicieli administracji publicznej)
- Działania szkoleniowe i/lub doradcze skierowane do przedstawicieli MMŚP w zakresie:
 - zasad realizacji przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno – prywatnego
 - przygotowania oferty do przedsięwzięcia realizowanego w formule partnerstwa publiczno – prywatnego oraz procesu negocjacji (działanie realizowane w wiązce projektowej z PI 11i - działania skierowane do przedstawicieli administracji publicznej)

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjności przedsiębiorców,
- podmioty działające na rzecz rozwoju gospodarczego,
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER,
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa

- mikro, mali i średni przedsiębiorcy i ich pracownicy

Cele szczegółowe działania to:

- Wzrost liczby MMSP wykorzystujących wsparcie partnerów społecznych przy realizacji działań wspierających rozwój przedsiębiorstwa, w tym pozwalających na efektywne wykorzystanie podmiotowych systemów finansowania w regionach.
- Wzrost liczby przedsiębiorstw, których pracownicy nabyli kompetencje w obszarach pozwalających na zdobycie przewagi konkurencyjnej na rynku.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.3 DZIAŁANIE 2.4 MODERNIZACJA PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA ORAZ LEPSZE DOSTOSOWANIE ICH DO POTRZEB RYNKU PRACY

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Opracowanie modelowych procedur działań IRP w zakresie:
 - zlecenia zadań przez PSZ innym podmiotom,
 - realizacji zadań na rzecz osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, biorąc pod uwagę stopień oddalenia od rynku pracy oraz gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy,
 - wymiany informacji pomiędzy IRP,
 - współpracy z pracodawcami.
- Szkolenia kluczowych i merytorycznych pracowników Instytucji Rynku Pracy w zakresie wyłącznie:
 - zmian związanych z przeprowadzoną w 2014 r. nowelizacją (w tym przede wszystkim możliwości wykorzystania nowych instrumentów i usług, takich jak

- m.in. bony szkoleniowe, zatrudnieniowe, granty na telepracę) oraz przyszłymi nowelizacjami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- indywidualizacji wsparcia udzielanego osobom bezrobotnym, poszukującym pracy oraz pracodawcom przez pracowników PSZ pełniących funkcję doradcy klienta,
 - profesjonalizacji usług świadczonych na rzecz osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym lepsze przygotowanie pracowników do świadczenia usług dla tych osób (z wyłączeniem szkoleń, które nie są związane bezpośrednio z zadaniami wykonywanymi na zajmowanych stanowiskach),
 - świadczenia usług w ramach sieci EURES, których finansowanie państwa członkowskie są zobowiązane przejąć na mocy reformy zasad funkcjonowania sieci EURES.
- Rozwijanie, uzupełnienie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji.
 - Rozbudowa narzędzia prognozowania popytu na pracę pozwalająca na lepsze dopasowanie narzędzia do potrzeb instytucji rynku pracy oraz jego integracja z innymi funkcjonującymi narzędziami prognostycznymi i bazami danych.
 - Zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.
 - Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy.
 - Opracowanie i wdrożenie narzędzi służących ocenie jakości usług Publicznych Służb Zatrudnienia, tj. poziomu satysfakcji klienta urzędu pracy, zindywidualizowanej obsługi klientów, uproszczonego systemu dopuszczania do pracy cudzoziemców. Opracowanie i pilotażowe wdrożenie narzędzi, które umożliwiają monitorowanie działań (w tym ewaluacja sieci EURES) realizowanych przez Instytucje Rynku Pracy inne niż Publiczne Służby Zatrudnienia, np. organizacje pozarządowe.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne
- ogólnopolskie stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej

- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- instytucje szkoleniowe
- uczelnie wyższe
- agencje zatrudnienia

Grupa docelowa

- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne
- instytucje rynku pracy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- organizacje pozarządowe

Cele szczegółowe działania to:

- Standaryzacja działań podejmowanych przez instytucje rynku pracy.
- Profesjonalizacja kadr instytucji rynku pracy, poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji ich kluczowych pracowników.
- Wyposażenie instytucji rynku pracy w zasoby informacyjne pozwalające zwiększyć efektywność ich funkcjonowania.
- Zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.
- Utworzenie systemu monitorowania efektywności instytucji rynku pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.4 DZIAŁANIE 2.5 SKUTECZNA POMOC SPOŁECZNA

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Dokonanie na poziomie krajowym przeglądu strategii rozwiązywania problemów społecznych, opracowanie dla jednostek samorządu terytorialnego narzędzia do programowania strategicznego w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na poziomie lokalnym oraz zapewnienie tym jednostkom wsparcia szkoleniowo-doradczego w zakresie stosowania tych narzędzi i dostosowania strategii lokalnych do celów i kierunków wskazanych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu i innych dokumentach krajowych.

- Wypracowanie, przetestowanie i wdrożenie modelu systemu transferów społecznych oraz systemu podatkowego, wspierających aktywność zawodową i ograniczających ubóstwo.
- Działania edukacyjne 5 na rzecz kluczowych pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej obejmujące:
 - studia I i II stopnia dla aspirantów pracy socjalnej,
 - specjalizacje I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego,
 - szkolenia z zakresu superwizji,
 - szkolenia z nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pomocy społecznej.
- Wypracowanie i wdrożenie modeli kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych m. in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji.
- Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej przez nakierowanie działań na poprawę obsługi klienta.
- Wypracowanie i upowszechnienie modelu współpracy instytucji zatrudnienia socjalnego z innymi podmiotami realizującymi usługi społeczne.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- administracja rządowa i jej jednostki podległe oraz nadzorowane
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe,
- podmioty ekonomii społecznej⁶
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej⁷
- związki rewizyjne właściwe do spraw spółdzielczości
- samorząd gospodarczy i zawodowy

⁵ Możliwa jest wyłącznie realizacja działań, które (1) przyczynią się do indywidualizacji pracy z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pozwolą dostosować pomoc do potrzeb tych osób oraz zwiększyć trafność tej pomocy; (2) będą wspierać proces zmian w systemie pomocy społecznej, wynikających z planowanych zmian prawnych, które zakładają wzmocnienie funkcji profilaktycznej i aktywizacyjnej pomocy społecznej.

⁶ Podmioty ekonomii społecznej zgodnie z definicją w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

⁷ Podmioty ekonomii społecznej zgodnie z definicją w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższymi jednostki prowadzące kształcenie lub doskonalenie zawodowe
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze

Grupa docelowa

- jednostki samorządu terytorialnego (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej) i ich pracownicy, instytucje pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy, inne podmioty istotne dla włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa
- kluczowi pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej
- podmioty polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, zwłaszcza instytucje rynku pracy, instytucje systemu oświaty, jednostki systemu ochrony zdrowia, sądownictwo, policja
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy
- podmioty zatrudnienia socjalnego oraz podmioty realizujące usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym

Cele szczegółowe działania to:

- Wzmocnienie procesów monitorowania i ewaluacji polityki na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.
- Wzmocnienie potencjału instytucji działających na rzecz włączenia społecznego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.5 DZIAŁANIE 2.6 WYSOKA JAKOŚĆ POLITYKI NA RZECZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO I ZAWODOWEGO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Identyfikacja barier prawnych, administracyjnych, organizacyjnych we wdrażaniu postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w zakresie polityk publicznych, również w zakresie ich komplementarności i spójności wraz ze wskazaniem pożądanych kierunków działań.
- Monitoring działań jednostek administracji rządowej i samorządowej pod kątem realizacji praw osób z niepełnosprawnościami.

- Formułowanie rekomendacji zmian w zakresie dostosowania polityk publicznych do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z zapewnieniem ich komplementarności i spójności.
- Podnoszenie kompetencji osób uczestniczących w procesie kształtowania i wdrażania polityk publicznych w zakresie zapewnienia równości szans i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- Wypracowanie i wdrożenie instrumentów, wspierających zatrudnienie i utrzymanie się na rynku pracy osób niepełnosprawnych:
 - instrument wspierania pracodawców w zakresie dostosowania do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, pozyskania niepełnosprawnego pracownika, utrzymania w zatrudnieniu przez ograniczenie skutków niepełnosprawności,
 - instrument wspierania osób niepełnosprawnych w zakresie pozyskania przez nie zatrudnienia, w tym przechodzenia pomiędzy rehabilitacją społeczną a zawodową,
 - instrument wspierania osób niepełnosprawnych w zakresie podejmowania przez nie działalności gospodarczej.
- Rewizja i rozbudowa istniejących rozwiązań ustawowych realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne na rzecz włączenia społecznego osób niepełnosprawnych oraz wypracowanie nowych rozwiązań w tym zakresie.
- Dokonanie przeglądu systemu orzekania o niepełnosprawności i stworzenie rekomendacji dla zmian, pozwalających na precyzyjne identyfikowanie osób, do których ze względu na niepełnosprawność powinny być kierowane instrumenty wsparcia.
- Działania szkoleniowe w zakresie zmian organizacyjno-prawnych dla członków zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności (wyłącznie po dokonaniu zmian w systemie orzekania o niepełnosprawności) oraz kadry pozostałych publicznych i niepublicznych podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym warsztatów terapii zajęciowej.
- Wypracowanie i upowszechnianie, we współpracy z partnerami społecznymi, modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy.
- Wypracowanie, przetestowanie, wdrożenie i upowszechnienie standardu usług asystenckich świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem świadczenia tych usług przez osoby w wieku 50+, w tym opracowanie narzędzi rekrutacji i szkolenia niezbędnych do świadczenia tych usług.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- administracja rządowa i jej jednostki podległe oraz nadzorowane
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe
- podmioty ekonomii społecznej
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa:

- pracownicy administracji rządowej i samorządowej
- pracodawcy i ich pracownicy oraz inne podmioty i osoby, o ile ich udział w projekcie jest niezbędny dla wypracowania i upowszechnienia wypracowanych instrumentów lub modelu
- członkowie zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności
- kadry pozostałych publicznych i niepublicznych podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych
- pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych
- podmioty świadczące usługi asystenckie dla osób niepełnosprawnych oraz inne podmioty i osoby, o ile ich udział w projekcie jest niezbędny dla wypracowania, przetestowania, wdrożenia i upowszechnienia standardu

Cele szczegółowe działania to:

- Zwiększenie zdolności podmiotów polityk publicznych do wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
- Podniesienie jakości działań realizowanych przez publiczne i niepubliczne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.6 DZIAŁANIE 2.7 ZWIĘKSZENIE SZANS NA ZATRUDNIENIE OSÓB SZCZEGÓLNIIE ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Kompleksowe działania na rzecz poprawy wykształcenia i zatrudnienia członków społeczności romskiej, a także działania na rzecz likwidacji barier, które utrudniają zatrudnianie Romów i integrację ze społecznością większościową.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- administracja rządowa i jej jednostki podległe oraz nadzorowane
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe i inne podmioty ekonomii społecznej
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa

- członkowie społeczności romskiej
- otoczenie społeczności romskiej (w takim zakresie, w jakim to jest to niezbędne dla wsparcia członków społeczności romskiej objętych wsparciem w ramach projektu)

Cele szczegółowe działania to:

- Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.7 DZIAŁANIE 2.8 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH ŚWIADCZONYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Stworzenie narzędzia weryfikacji rozwiązań dotyczących deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w powiatach wraz z identyfikacją stanu wdrażania zmian w samorządach

powiatowych oraz raportem końcowym wraz z rekomendacjami, które będą wykorzystane w procesie szkoleniowym władz samorządowych.

- Szkolenia władz samorządowych szczebla gminnego i powiatowego w zakresie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w tym działań profilaktycznych i systemu pieczy zastępczej.
- Szkolenia kadr systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w zakresie realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Wypracowanie, przetestowanie i wdrożenie (w tym upowszechnienie) standardów usług łącznie z weryfikacją standardów kształcenia kadr usług asystenckich i opiekuńczych na rzecz osób starszych o różnym stopniu niesamodzielności w miejscu zamieszkania z uwzględnieniem świadczenia tych usług przez osoby 50+.
- Opracowanie standardów kształcenia w usługach asystenckich i opiekuńczych świadczonych na rzecz osób starszych o różnym stopniu niesamodzielności w ich miejscu zamieszkania (w powiązaniu z wypracowanymi standardami).
- Wypracowanie i przetestowanie modelowych rozwiązań w zakresie sprawowania opieki wspierających aktywność zawodową i ograniczających ubóstwo.
- Wypracowanie standardów i przeprowadzenie pilotaży w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób o specyficznych potrzebach, z uwzględnieniem możliwości finansowania tych rozwiązań.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- administracja rządowa i jej jednostki podległe oraz nadzorowane
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe
- podmioty ekonomii społecznej
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej⁸
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER

⁸ Podmioty ekonomii społecznej zgodnie z definicją w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.*

- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- służby zaangażowane w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, funkcjonujące na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego
- pracownicy instytucji uczestniczących w działaniach skierowanych bezpośrednio na wsparcie rodziny i pieczy zastępczej oraz bezpośrednio pracujących z i na rzecz rodzin biologicznych
- podmioty świadczące usługi asystenckie i opiekuńcze dla osób niesamodzielnych

Cele szczegółowe działania to:

- Podniesienie kompetencji przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i kadr systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.
- Standaryzacja jakości usług asystenckich i opiekuńczych dla osób o różnym stopniu niesamodzielności.
- Rozwój form mieszkalnictwa wspomaganego na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jako form zdeinstytucjonalizowanych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.8 DZIAŁANIE 2.9 ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Wyposażenie przedsiębiorstw społecznych w wiedzę i umiejętności z zakresu wykorzystania prawa zamówień publicznych.
- Tworzenie i rozwój ponadregionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej, w tym partnerstw, klastrów, francyz (m.in. poprzez ponadregionalne i branżowe spotkania, konferencje, seminaria, targi, doradztwo i szkolenia) oraz włączanie podmiotów

ekonomii społecznej w funkcjonujące już sieci, partnerstwa i klastry podmiotów gospodarczych działających na rynku komercyjnym.

- Budowa i rozwój istniejących znaków jakości dla podmiotów ekonomii społecznej i jednostek samorządu terytorialnego wspierających rozwój ekonomii społecznej

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- administracja rządowa i jej jednostki podległe oraz nadzorowane
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe
- podmioty ekonomii społecznej⁹
- federacje lub związki organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej¹⁰
- związki rewizyjne właściwe do spraw spółdzielczości
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa

- podmioty ekonomii społecznej
- jednostki samorządu terytorialnego

Cele szczegółowe działania to:

- Wzrost liczby podmiotów ekonomii społecznej korzystających ze zwrotnych instrumentów finansowych.
- Wzmocnienie systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej.

⁹ Podmioty ekonomii społecznej zgodnie z definicją w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

¹⁰ Podmioty ekonomii społecznej zgodnie z definicją w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.9 DZIAŁANIE 2.10 WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących oraz trenerów z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia (w tym narzędzi oceny jakości pracy szkoły).
- Wsparcie tworzenia sieci szkół ćwiczeń, w tym:
 - przygotowanie szkół do prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń,
 - przygotowanie programów doskonalenia zawodowego nauczycieli,
 - szkolenia dla trenerów szkół ćwiczeń z zakresu metod i form pracy dydaktycznej,
 - doskonalenie zawodowe nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się po rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
- Szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
- Opracowanie i upowszechnienie narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym w zakresie problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego.
- Szkolenie i doradztwo dla pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego.

- Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych, scenariuszy lekcji i zajęć dla każdego etapu edukacyjnego, oraz rewizja treści nauczania pod kątem: rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów.
- Tworzenie e-podręczników i rozwijanie e-materiałów dydaktycznych towarzyszących istniejącym e-podręcznikom.
- Integracja baz danych systemu oświaty (uzyskanie interoperacyjności pomiędzy bazami danych oświatowych i zasobami informacyjnymi, takimi jak: Systemem Informacji Oświatowej; Systemem Obsługi Egzaminów Zewnętrznych; Systemem Ewaluacji Oświaty/nadzór pedagogiczny; Edukacyjna Wartość Dodana; Porównywalnych Wyników Egzaminacyjnych).

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe lub związki organizacji pozarządowych
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy
- pracodawcy
- placówki doskonalenia nauczycieli
- szkoły wyższe

Grupa docelowa

- placówki doskonalenia nauczycieli
- biblioteki pedagogiczne
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- pracownicy systemu oświaty
- trenerzy do prowadzenia programów kształcenia nauczycieli
- organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe różnego typu
- dyrektorzy szkół i placówek oświatowych różnego typu

- szkoły i placówki oświatowe różnego typu
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- właściwi ministrowie (w tym podmioty im podległe) nadzorujący szkoły i placówki oświatowe
- uczelnie i jednostki naukowe
- kuratoria oświaty i inne jednostki realizujące nadzór pedagogiczny

Cele szczegółowe działania to:

- Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia
- Zwiększenie wykorzystania przez szkoły i placówki zmodernizowanych treści, narzędzi i zasobów wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.10 DZIAŁANIE 2.12 ZWIĘKSZENIE WIEDZY O POTRZEBACH KWALIFIKACYJNO-ZAWODOWYCH

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Stworzenie i wsparcie funkcjonowania Rady Programowej ds. kompetencji oraz sektorowych rad ds. kompetencji¹¹ poprzez:
 - powołanie i funkcjonowanie 15 sektorowych rad ds. kompetencji, do zadań których należeć będzie m.in.:

¹¹ Realizacja typu projektu poprzedzona zostanie pilotażem powyższych rozwiązań.

- rekomendowanie rozwiązań/zmian legislacyjnych w obszarze edukacji i jej dostosowania do potrzeb rynku pracy w danym sektorze, w tym mogących wpłynąć na poprawę sytuacji pracowników w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (m.in. pracownicy powyżej 50 roku życia, pracownicy o niskich kwalifikacjach)
- współpraca w zakresie porozumień edukacyjnych działających w zakresie zintegrowania edukacji i pracodawców
- określanie obszarów badawczych odnoszących się do kompetencji w danym sektorze, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji pracowników znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym powyżej 50 roku życia lub o niskich kwalifikacjach oraz zlecenia ww. badań
- identyfikacja potrzeb tworzenia sektorowych ram kwalifikacji oraz kwalifikacji
- przekazywanie informacji nt. zapotrzebowania na kompetencje do instytucji edukacyjnych, instytucji rynku pracy, w tym agencji zatrudnienia oraz powiatowych urzędów pracy, co w efekcie powinno wpłynąć na wzrost skuteczności działań z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego,
- przekazywanie informacji nt. specyficznych potrzeb danego sektora w obszarze kompetencji do partnerów społecznych dokonujących identyfikacji potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw w danym sektorze.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- organizacje pozarządowe lub związki organizacji pozarządowych
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- przedsiębiorcy

Grupa docelowa

- podmioty świadczące usługi rozwojowe (w tym m.in. instytucje szkoleniowe i szkoleniowo-doradcze, szkoły prowadzące kursy zawodowe, ośrodki kształcenia i doskonalenia zawodowego, centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego)
- organizacje pozarządowe

- szkoły i placówki systemu oświaty oraz ich organy prowadzące
- wyższe szkoły i uczelnie
- instytucje rynku pracy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją w PO WER
- pracodawcy i pracownicy
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- administracja publiczna
- jednostki naukowe, w tym instytucje badawcze
- jednostki badawczo - rozwojowe

Cele szczegółowe działania to:

- Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych w poszczególnych sektorach gospodarki.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.11 DZIAŁANIE 2.15 KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE ZAWODOWE DOSTOSOWANE DO POTRZEB ZMIENIAJĄCEJ SIĘ GOSPODARKI

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym:
 - utworzenie zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych właściwi dla 25 grup zawodów, w ramach których, z udziałem przedstawicieli rad sektorowych, zostaną podjęte m.in. następujące działania:
 - pozyskiwanie od rad sektorowych informacji na temat zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje (ustalenie potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów i kwalifikacji, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych),

- wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego (określenie pożądanych typów szkół oraz oczekiwanego profilu ich absolwentów),
 - dokonanie przeglądu klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego pod kątem uwzględnienia oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego oraz przygotowanie wytycznych do zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym:
 - modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami,
 - modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami,
 - monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- Doskonalenie systemu egzaminów zawodowych we współpracy z pracodawcami, w tym:
 - przygotowanie zadań egzaminacyjnych do nowych i zmodernizowanych zawodów szkolnictwa zawodowego, zgodnie z wytycznymi pracodawców
 - szkolenia metodyczne dla pracodawców uczestniczących w procesie przygotowania i przeprowadzenia egzaminów
- Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu, w tym:
 - opracowanie ram jakości staży i praktyk dla uczniów realizujących kształcenie praktyczne w przedsiębiorstwach, z uwzględnieniem europejskich ram staży zawodowych,
 - opracowanie modelowych programów praktycznej nauki zawodu dla zawodów na poziomie kwalifikacji technika,

- wypracowanie modelu zachęt dla pracodawców angażujących się w proces kształcenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia praktycznego,
- ewaluacja wypracowanych rozwiązań w zakresie praktycznej nauki zawodu.
- Wypracowanie i upowszechnienie przykładowych rozwiązań w zakresie współpracy szkół zawodowych z wyższymi, w tym:
 - przykładowego programu nauczania dla danego zawodu, uwzględniającego współpracę szkół zawodowych z wyższymi w jego realizacji,
 - przykładowej organizacji zajęć dla uczniów przez wykładowców z wykorzystaniem bazy dydaktycznej szkoły zawodowej lub wyższej,
 - propozycji działań mających na celu zapoznanie uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z nowymi technikami/technologiami stosowanymi w danej branży/zawodzie,
 - przykładowych form doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego.
- Tworzenie i upowszechnianie e-zasobów i e-podręczników do kształcenia zawodowego.
- Monitorowanie losów absolwentów, obejmujące:
 - opracowanie systemowych narzędzi dla monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w tym:
 - narzędzi do badań ilościowych losów absolwentów pozwalających na reprezentatywne wnioski dotyczące losów zawodowych absolwentów;
 - systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów w oparciu o dane administracyjne (w tym rekomendacje w zakresie rozwiązań prawnych pozwalających na wdrożenie takiego monitoringu);
 - opracowanie narzędzi do monitorowania losów absolwentów dla dyrektorów szkół w postaci: kwestionariusza on-line, programu raportującego wraz z narzędziami wsparcia (podręcznik, kurs on-line).
 - przeprowadzenie w latach 2015-2022 trzech edycji monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół zawodowych w wykorzystaniem wypracowanych rozwiązań, obejmujących:
 - badania jakościowe interesariuszy kształcenia zawodowego (pracodawców, szkół zawodowych, doradców edukacyjno-zawodowych, samorządów) dotyczącego możliwości, potrzeb i oczekiwań w zakresie monitorowania losów absolwentów szkół zawodowych;

- badania ilościowego o charakterze podłużnym (dwie fale badania: pierwsza w ostatnim roku nauki, druga pół roku po zakończeniu nauki), reprezentatywnego na poziomie zawodów oraz województw, którego celem będą oczekiwania uczniów ostatnich klas oraz ocena sytuacji absolwentów na rynku pracy
- badania ilościowego: ankiety audytoryjnej, której celem jest stworzenie możliwości wykorzystania danych administracyjnych (pochodzących z SIO2, OKE oraz ZUS) do monitorowania sytuacji na rynku pracy.

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe lub związki organizacji pozarządowych
- samorząd gospodarczy i zawodowy
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją w PO WER
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze
- przedsiębiorcy lub pracodawcy
- placówki doskonalenia nauczycieli
- szkoły wyższe

Grupa docelowa

- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- samorząd gospodarczy,
- sektorowe rady ds. kompetencji
- pracodawcy
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- właściwi ministrowie (w tym podmioty im podległe) nadzorujący szkoły i placówki oświatowe
- Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne
- szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące
- uczelnie i jednostki naukowe
- kuratoria oświaty i inne jednostki realizujące nadzór pedagogiczny
- absolwenci szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe

Cele szczegółowe działania to:

- Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.
- Zwiększenie wykorzystania zmodernizowanych treści, narzędzi i zasobów wspierających proces kształcenia zawodowego.
- Wypracowanie modelu trwałej współpracy uczelni ze szkołami zawodowymi (technika, zasadnicze szkoły zawodowe).
- Zapewnienie informacji zwrotnej dla systemu kształcenia zawodowego na temat losów absolwentów szkół zawodowych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.12 DZIAŁANIE 2.18 WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUGI ADMINISTRACYJNE

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Realizacja działań informacyjnych oraz szkoleniowych w JST zorientowanych na praktyczne możliwości wykorzystania systemu monitorowania do podejmowania działań modernizacyjnych w samorządzie z wykorzystaniem benchmarkingu oraz benchlearningu w postaci organizacji grup wymiany doświadczeń
- Wdrażanie w administracji publicznej rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej:
 - podatki i opłaty lokalne:
 - elektroniczna obsługa podatkowa w urzędach jednostek samorządu terytorialnego, automatyzacji rozliczeń oraz poprawy dostępności do informacji o sposobie załatwienia i przebiegu sprawy;
 - doskonalenie kompetencji kadr JST w zakresie m.in. obsługi podatkowej, stosowania narzędzi elektronicznych, obsługi klienta, zarządzania satysfakcją, orzecznictwa
 - wdrażanie rozwiązań zarządczych w urzędach JST poprawiających jakość obsługi przedsiębiorców w szczególności w zakresie: zarządzania satysfakcją klienta, zarządzania jakością, zarządzania procesowego, dostępem do informacji publicznej
 - zarządzanie nieruchomościami, w szczególności w zakresie gospodarowania lokalami użytkowymi:

- wdrażanie rozwiązań w JST poprawiających dostęp do usług administracyjnych oraz informacji o lokalach użytkowych i nieruchomościach gruntowych przeznaczonych pod inwestycje, poprawa obsługi klienta z wykorzystaniem m.in. narzędzi zarządzania satysfakcją;
 - doskonalenie kompetencji kadr samorządowych m.in. w zakresie zarządzania samorządowym zasobem nieruchomości, zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, obsługi klienta, zarządzania satysfakcją, orzecznictwa;
 - wsparcie administracji samorządowej w zakresie opracowania planów wykorzystania zasobu nieruchomości, zagospodarowania pustostanów, skutecznej realizacji umów najmu i dzierżawy, elektronizacji procesu świadczenia usług i ewidencji nieruchomości oraz usprawnienia procesu współpracy i kontroli zarządców zasobów nieruchomości
- obsługa inwestora:
 - z investorem;
 - doskonalenie kompetencji kadr JST w zakresie opracowywania ofert inwestycyjnych oraz obsługi inwestora;
 - budowa lokalnych sieci współpracy na rzecz obsługi inwestora z udziałem instytucji otoczenia biznesu oraz publicznych służb zatrudnienia;
 - elektronizacja procesu obsługi inwestora w szczególności dostępu do informacji o ofercie inwestycyjnej;
 - działania szkoleniowe upowszechniające strategiczne podejście do zarządzania rozwojem gospodarczym w JST

Z finansowania w ramach działania będą mogły korzystać:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe
- partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- przedsiębiorcy
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe

Grupa docelowa

- urzędy administracji publicznej
- pracownicy administracji publicznej, w szczególności korpus służby cywilnej i pracownicy samorządowi
- organizacje pozarządowe
- jednostki samorządu terytorialnego

Cele szczegółowe działania to:

- Doskonalenie jakości oraz monitorowanie procesu świadczenia usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.4.1.13 DZIAŁANIE 2.19 USPRAWNIENIE PROCESÓW INWESTYCYJNO-BUDOWLANYCH I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

W ramach działania będą wspierane projekty do których należą:

- Podnoszenie kompetencji kadr planowania przestrzennego w zakresie: (a) technik zapisu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i prognozowania realnego zapotrzebowania na tereny i formy jego zagospodarowania; (b) analizy, przetwarzania i prezentacji danych przestrzennych; (c) jednolitego krajowego zintegrowanego systemu monitorowania procesów przestrzennych
- Wzmacnianie zdolności analitycznych służb administracji publicznej w zakresie dalszego rozwoju technik geoinformacyjnych
- Wsparcie szkoleniowe dla służb wojewody jako organu nadzoru nad JST w zakresie badania zgodności z prawem uchwał rad gmin w sprawach zagospodarowania przestrzennego oraz jako organu administracji architektoniczno-budowlanej wyższego stopnia w sprawach badania zgodności projektów budowlanych z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Wzmocnienie procesu konsultacji społecznych i monitoringu społecznego w zakresie działań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego
- Podnoszenie kompetencji pracowników organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w zakresie aktualnych przepisów prawa budowlanego, wyrobów budowlanych oraz obsługi nowoutworzonych lub zmodernizowanych rejestrów elektronicznych.

Z finansowania w ramach działania będą mogli korzystać:

- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego
- urzędy administracji geodezyjno-kartograficznej
- inspektoraty nadzoru budowlanego
- urzędy wojewódzkie
- organizacje pozarządowe
- partnerzy społeczni, zgodnie z definicją przyjętą w PO WER
- przedsiębiorcy
- szkoły wyższe
- jednostki naukowe

Grupa docelowa

- urzędy administracji publicznej
- pracownicy administracji publicznej, w tym pracownicy samorządowi
- organizacje pozarządowe

Cele szczegółowe działania to:

- Zwiększenie potencjału instytucjonalnego administracji publicznej w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu będzie wynosił do 85%.

VIII.5 PROGRAM INTERREG EUROPA ŚRODKOWA

VIII.5.1 Priorytet 3 – Odpowiedzialne korzystanie ze środowiska

Projekty realizowane w ramach tego priorytetu mają na celu bardziej odpowiedzialne wykorzystanie oraz lepszą ochronę środowiska naturalnego na obszarze Europy Środkowej. Takie projekty pozwalają wspólnie zarządzać środowiskiem i chronić zasoby naturalne, wspierać przyjazne środowisku technologie oraz redukować ryzyko i skutki zagrożeń

naturalnych i wywołanych działalnością człowieka. Wspierają one również odnawialne źródła energii oraz poprawę efektywności energetycznej.

Priorytet ten obejmuje następujące obszary interwencji:

- Rozwój wysokiej jakości środowiska poprzez zarządzanie zasobami naturalnymi i dziedzictwem oraz ich ochroną.
- Redukcja ryzyka oraz skutków zagrożeń naturalnych i wywołanych działalnością człowieka.
- Wspieranie wykorzystywania źródeł energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej.
- Wspieranie ekologicznych, przyjaznych środowisku technologii i działań.

Program dysponuje budżetem finansującym projekty w wysokości 231 milionów euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczonym na refundację wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez partnerów projektów. Mogą oni uzyskać refundację do 85% kosztów, w zależności od kraju członkowskiego, w którym mają siedzibę oraz od tego czy są zaangażowani w działalność gospodarczą, czy nie. Całkowity budżet projektu powinien wynosić od 1 do 5 milionów euro. W wyjątkowych przypadkach dopuszczalne są projekty o mniejszym i większym budżecie. Partnerzy pochodzący z Czech, Węgier, Polski, Słowacji i Słowenii mogą uzyskać dofinansowanie kosztów kwalifikowalnych projektu do 85 %. Z kolei wysokość dofinansowania dla wnioskodawców pochodzących z Austrii, Niemiec, Włoch wynosi do 75 %.

ROZDZIAŁ IX. WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

IX.1.1 Struktura organizacyjna

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek jest dokumentem strategicznym wyznaczającym kierunki działań i cele w zakresie rewitalizacji społeczności lokalnej. Najistotniejszym elementem Programu jest etap wdrożeniowy, obejmujący wpisane w harmonogramie inwestycje i zadania, za realizację którego odpowiedzialny jest Burmistrz Głogówka. To na nim spoczywa odpowiedzialność realizowanej polityki społecznej i rewitalizacyjnej Gminy i od realizacji założeń wpisanych do Programu zależy wpływ na życie mieszkańców i środowisko naturalne omawianego obszaru.

Realizacja poszczególnych zadań wskazanych w Programie i Wieloletniej Prognozie Finansowej zostanie każdorazowo poprzedzona stworzeniem szczegółowych planów z wyznaczeniem odpowiedzialnych osób i harmonogramu realizacji. Ponadto, obejmować będzie, jeśli to konieczne, przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wraz z propozycją działań ograniczających ewentualny, negatywny wpływ. W celu stworzenia niezbędnego nadzoru organizacyjnego i monitoringu działań, możliwe jest powołanie, początkowo jednostki, a docelowo, zespołu koordynującego.

Osoba odpowiedzialna, pełniąca rolę koordynatora, powinna cechować się znajomością problematyki społecznej i rewitalizacyjnej. Do jej bezpośrednich zadań, oprócz nadzoru nad realizacją założeń Programu poprzez podmioty zależne, jak i działania Gminy, będzie również współpraca i wsparcie nad inwestycjami przedsiębiorstw, podmiotów niezależnych i działaniami własnymi mieszkańców. Niezbędne jest również aby koordynator systematycznie pozyskiwał i aktualizował informacje dotyczące problemów społecznych i planowanych inwestycji dla obszaru Gminy Głogówek. Dodatkowymi zadaniami koordynatora będzie raportowanie postępów prac związanych z wdrażaniem zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek wraz z monitoringiem dostępności zewnętrznych źródeł finansowania i prowadzeniem akcji informacyjnej wśród mieszkańców.

Niezależnie, wszystkie jednostki podległe Burmistrzowi Głogówka, powinny uwzględniać zapisy Programu w działaniach przez nie realizowane, a także we wszystkich tworzonych, bądź współtworzonych, dokumentach strategicznych, planistycznych, zapisach prawa lokalnego i wewnętrznych regulaminach czy instrukcjach. Rolą koordynatora będzie prowadzenie regularnych szkoleń i stworzenie, w razie potrzeby, w ramach struktury

organizacyjnej, dodatkowych jednostek odpowiedzialnych za wskazany obszar interwencyjny lub inwestycję.

Planowane stworzenie odpowiedniej struktury organizacyjnej nastąpi w terminie pół roku od momentu uchwalenia Programu. Planowane jest w pierwszym etapie, aby zakres obowiązków osoby koordynatora został przypisany dla osoby zatrudnionej w Urzędzie Miejskim w Głogówku. Możliwe jest w późniejszym etapie zatrudnienie dodatkowej osoby bądź zlecenia zadań doradcom zewnętrznym, co wymagać będzie przeprowadzenia procedury konkursowej bądź ogłoszenia zapytania ofertowego na tego typu firmę z określeniem nakładów finansowych przeznaczonych na ten cel. W przyszłości, w przypadku wystąpienia takiej potrzeby możliwe jest utworzenie zespołu koordynującego, którym zarządzać będzie koordynator, a w jego skład wejdą pracownicy Referatów bądź Jednostek, w których realizowane będą poszczególne inwestycje.

Współpraca zespołu zajmującego się Programem, a osoby koordynującej będzie odbywała się na zasadzie spotkań odbywających się co 6 miesięcy w celu aktualizacji i monitorowania wdrażanych zadań. Na etapie bardziej zaawansowanych prac nad danym działaniem konieczna będzie ścisła współpraca z zarządcą budynku lub osobą odpowiedzialną ze strony zarządcy za sprawy techniczne i inwestycyjne. Odpowiednio zmieniona struktura organizacyjna pozwoli na lepszą współpracę pomiędzy komórkami w Urzędzie, a także pomiędzy jednostkami będącymi w zasobach gminnych.

IX.1.2 Budżet i źródła finansowania inwestycji

Finansowanie inwestycji i działań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Głogówek pochodzić będzie ze środków własnych Gminy, jak i ze środków zewnętrznych w ramach pozyskanych dotacji lub współpracy ponadregionalnej. Niezbędne nakłady finansowe ujęte zostaną w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz w budżecie Gminy, a pozyskiwane środki zewnętrzne zależeć będą od wdrażanych programów dotacyjnych.

W związku z brakiem możliwości zaplanowania w sposób sztywny wydatków, szczegółowe kwoty ujęte w Programie są przewidziane na realizację zadań krótkoterminowych i powinny być, wraz z zapisami Programu, aktualizowane w oparciu o przeprowadzone analizy i wyceny poszczególnych inwestycji. Aktualizacja nakładów finansowych i harmonogramu wdrożeniowego wynikać może również z pojawiających się możliwości dotacyjnych lub pożyczkowych ze źródeł zewnętrznych.

W ramach corocznego planowania budżetu Gminy, osoba koordynująca we współpracy z wszystkimi jednostkami odpowiedzialnymi zobowiązani są do zabezpieczenia środków w danym roku na wskazany w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Głogówek cel, a w przypadku wystąpienia nadwyżek lub braków budżetowych będą one odpowiednio modyfikowane.

IX.1.3 Plan wdrażania, monitorowania i weryfikacji

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek jest dokumentem podlegającym bieżącej ocenie i regularnemu monitoringowi z uwagi na jego istotny wpływ na politykę rewitalizacji i inwestycje. Zalecane jest sporządzenie, najlepiej corocznych, a przynajmniej raz na dwa lata, sprawozdań, w których zostanie wskazana obecny stan realizacji, określony stan środowiska społecznego łącznie z planowanymi inwestycjami infrastrukturalnymi (m.in. kulturalnymi, turystycznymi), a także prognozowany dalszy etap wdrażania zapisów i działań koordynujących.

Raport wraz z wynikami inwentaryzacji informować będzie o działaniach zrealizowanych oraz ich wpływie na zużycie energii i wielkość emisji dwutlenku węgla wraz z uwzględnieniem wielkości oszczędności energii, zwiększenia produkcji z odnawialnych źródeł energii i redukcji emisji dwutlenku węgla. Odpowiednio sporządzony raport stanowi podstawę do analizy wdrażania zapisów, a tym samym ocenę z realizacji założonych celów i może posłużyć do podjęcia przez Gminę decyzji o konieczności przeprowadzenia aktualizacji Programu i podejmowaniu nowych działań inwestycyjnych.

Raport będzie zawierał informacje w postaci:

1. Odniesienie się do ogólnych celów wskazanych w LPR
 - a. Przywołanie celów,
 - b. Aktualny stan realizacji celów (na podstawie wskaźników monitorowania).
2. Opis stanu realizacji LPR:
 - a. Przydzielone środki i zasoby do realizacji.
 - b. Realizowane działania.
 - c. Napotkane problemy w realizacji.
3. Wyniki inwentaryzacji emisji:
 - a. Jeżeli będzie prowadzona w okresie od przeprowadzenia ostatniego raportu
 - b. Podsumowanie aktualnej inwentaryzacji emisji i porównanie jej z inwentaryzacją bazową.
4. Ocena realizacji oraz propozycja działań korygujących:

5. Stan realizacji działań:

a. Zestawienie aktualnie osiągniętych rezultatów zrealizowanych działań.

Monitoring, sprawozdanie z wdrożenia Planu opiera się na otrzymanych informacjach i raportach od instytucji społecznych z terenu Gminy.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek jest dokumentem, który powinien odpowiadać na realne potrzeby mieszkańców, instytucji publicznych, a także władz Gminy i być dostosowywany do zmieniających się warunków środowiskowych i ekonomicznych wspomnianych jednostek. Dlatego też niezbędna jest procedura monitorowania wdrażania zapisów Programu jak i przeprowadzanie bieżącej oceny możliwych źródeł finansowania inwestycji i ewentualnie, wprowadzania nowych działań. Ponadto, współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami i fundacjami, która leżeć będzie w kompetencjach osoby koordynującej wdrażanie Programu, a także przeprowadzane działania edukacyjne mogą wymusić konieczność dodania lub doprecyzowania założeń. Niezbędne jest więc nadzorowanie i zbieranie informacji na temat wskaźników monitorowania, możliwe poprzez bazę emisji. W trakcie realizacji założeń planu będzie istniała możliwość jego aktualizowania w związku ze zmianami wynikającymi z bieżących potrzeb w zakresie działań inwestycyjnych, a także technicznej i organizacyjnej możliwości wykonania założonych planów.

W związku z powyższym wskaźniki określone jako cele dla realizacji Programu mogą się zmieniać w czasie obowiązywania i realizacji planu. Zmiany te będą wynikały z bieżących potrzeb oraz możliwości finansowych.

Zapisy przedstawione w harmonogramie realizacji działań Planu obejmują zadania przewidziane do realizacji w latach 2016-2023 stąd konieczne jest sporządzenie w roku 2018 raportu z oceną bieżącego etapu wdrożenia zapisów planu, a także określenie osiągnięcia celów w zakładanych inwestycjach. Ponadto, dzięki doświadczeniu w przeprowadzonej ankietyzacji w celu sporządzenia Programu na lata 2016-2023, możliwe będzie wykorzystanie materiałów i ankiet w celu określania, rok rocznie, zużycia energii końcowej, a także oceny wprowadzanych rozwiązań termomodernizacyjnych i inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

W przypadku wystąpienia konieczności aktualizacji w zakresie zmiany Programu wynikającej z corocznego raportowania postępów uzyskiwania wskaźników, a także corocznej aktualizacji danych pozyskiwanych od interesariuszy, a także uwag mieszkańców, osoba koordynująca określi i oceni zasadność wprowadzania aktualizacji wraz z

przekazaniem informacji Burmistrzowi i Radzie Miejskiej. Aktualizacja dokumentu, może zostać również powierzona doradcy zewnętrznemu lub firmie wykonawczej w miarę wystąpienia potrzeb lub sygnałów od osób będących w składzie zespołu, a także osób odpowiedzialnych za działania wskazane w harmonogramie rzeczowo-finansowym.

Podjęcie odpowiednich działań z ewentualnym zleceniem wykonania aktualizacji wynikać będzie z decyzji Burmistrza i Rady Miejskiej z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych procedur środowiskowych, przeprowadzenia ankietyzacji i zebrania zaktualizowanych danych. W przypadku konieczności aktualizacji dokumentu niezbędne będzie podjęcie nowej uchwały Rady Miejskiej dla pozytywnie zaopiniowanego dokumentu przez odpowiednie Jednostki i Organy.

ROZDZIAŁ X. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY

X.1 CHARAKTERYSTYKA INTERESARIUSZY

W opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Głogówek włączyło się wiele podmiotów instytucjonalnych, prywatnych oraz osób fizycznych. Interesariusze ci, przede wszystkim, przekazywali niezbędne do stworzenia Programu, w tym także informacje o planowanych inwestycjach, które opisane zostały w dalszej części Programu. Ponadto utrzymywany był stały kontakt z interesariuszami, w tym drogą elektroniczną. Udział interesariuszy nie ogranicza się jednak tylko do przekazywania informacji. Są oni odpowiedzialni za realizację działań, które opisane zostały w niniejszym Planie.

Poniżej przedstawiono listę głównych interesariuszy Programu:

1. **Władze gminy** - Gmina jako Zleceniodawca Programu i główny podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie i zaplanowanie inwestycji, a także zabezpieczenie niezbędnych środków na realizację działań społecznych i inwestycyjnych.
2. Zarządcy spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, podmioty gospodarcze, instytucje i organizacje społeczne z terenu Gminy i działające na jej obszarze - zarządcy przekazywali informacje na temat stanu budynków oraz planowanych inwestycjach;
3. **Mieszkańcy i przedsiębiorcy z terenu gminy** - mieszkańcy będą przekazywali informacje na temat problemów i oczekiwań w stosunku do działań rewitalizacyjnych. Będą aktywnie brać udział we wdrażaniu zaplanowanych inwestycji i określania ich priorytetów.

X.2 UDZIAŁ INTERESARIUSZY W PROCESIE PRZYGOTOWANIA DOKUMENTU, DIAGNOZOWANIA, WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA ZAPISÓW PROGRAMU

X.2.1 Udział interesariuszy w procesie przygotowania dokumentu i diagnozowania obszaru rewitalizacji

Głównym interesariuszem zaangażowany w opracowanie dokumentu był Urząd Gminy i Miasta Głogówek. Dostarczał on niezbędnych informacji i danych, które posłużyły do opracowania projektu dokumentu. Następnie konsultował niezbędne zapisy i planowane działania. W proces przygotowania zostali zaangażowani również pozostali interesariusze Programu. Planowane obszary rewitalizacji i inwestycje określone w Programie zostały poddane konsultacjom społecznym. W ramach tego procesu możliwe było zgłaszanie uwag

do wyznaczonych obszarów, a także zgłaszanie problemów występujących na terenie Gminy Głogówek i proponowanych inwestycji.

Konsultacje zostały przeprowadzone w terminie od 17 października do 7 listopada 2016 roku. Konsultacje prowadzone zostały w oparciu o badanie ankietowe. W wyznaczonym terminie nie zostały zgłoszone uwagi do przedmiotu dokumentu.

X.2.2 Udział interesariuszy w procesie wdrażania inwestycji na obszarach rewitalizacji

Pozyskane informacje na temat planowanych inwestycji zostały wykorzystane do wykonania Programu. Jednocześnie, Gmina, jako Wykonawca Programu, nie ma możliwości wpływu na podmioty, które nie są zainteresowane wspieraniem i realizacją Planu. Wskazane jest jednak aby okresowo prowadzić akcje informacyjną mającą na celu przybliżenie potencjalnym interesariuszom korzyści płynące z Programu, a także stworzenie możliwości zaktualizowania jego zapisów.

Jednocześnie, na etapie wdrażania zapisów Planu zaplanowane zostały konsultacje z potencjalnymi interesariuszami dotyczące wprowadzania zmian bądź korekt do istniejącego planu. Planowane jest organizowanie spotkań, nie rzadziej niż raz w ciągu dwóch lat. Konsultacje prowadzone będą w formie listownej, jak również zorganizowane zostaną spotkania dla mieszkańców, przedsiębiorców, zarządców wspólnot i spółdzielni, a także instytucji społecznych, które zostaną ogłoszone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, a także w lokalnych mediach. Podczas spotkania przedstawione zostaną etapy wdrażania Planu, wraz z ewentualną korektą bądź aktualizacją przewidzianych do realizacji działań przez interesariuszy. Jednocześnie, przedstawiona zostanie możliwość przekazania planowanych do realizacji działań lub wskazania potrzeb inwestycyjnych, które zostaną przekazane do odpowiednich jednostek lub zespołów zajmujących się daną tematyką w Urzędzie Miejskim w Głogówku, a także do Władz Gminy. Po przeprowadzeniu spotkań z interesariuszami przekazane wnioski będą podstawą do wykonania raportu z wdrażania Planu, a w przypadku wystąpienia takiej konieczności, do aktualizacji całego opracowania.

W ramach przeprowadzanych spotkań realizowane będą również działania z zakresu edukacji mieszkańców i podmiotów zaangażowanych w realizację zadań rewitalizacji na obszarze Gminy. Po przeprowadzeniu spotkań z interesariuszami przekazane wnioski będą podstawą do wykonania raportu z wdrażania Programu, a w przypadku wystąpienia takiej konieczności, do aktualizacji całego opracowania. Ostateczna wersja dokumentu zostanie rozesłana w formie elektronicznej dla zainteresowanych podmiotów, które prześlą taką

chęć podczas spotkania lub w innej formie zakomunikują ją osobie koordynującej. Po ostatecznej akceptacji Aktualizacja Programu przekazana zostanie pod obrady Rady Miejskiej i wdrożona do zatwierdzenia.

W ramach procesu wdrażania planowane jest zabezpieczenie szerokiej partycypacji społecznej poprzez:

- Bieżące informowanie wszystkich interesariuszy projektu na temat sposobów wdrażania Programu i realizowanych inwestycji,
- Udostępnienie danych do bieżących kontaktów na temat Lokalnego Programu Rewitalizacji na stronie Gminy Głogówek, poprzez stworzenie adresu e-mail i podanie numeru kontaktowego, pod którymi każda z osób zainteresowanych będzie mogła uzyskać niezbędnych informacji na temat wdrażania Programu,
- Przeprowadzanie regularnych badań na temat wdrożenia Programu, z wykorzystaniem badania ankietowego i spotkań konsultacyjnych, nie rzadziej niż raz na 2 lata,
- Stworzenie zakładki na stronie internetowej Gminy z dostępem do wszystkich bieżących informacji i procedur oraz wzorów (np. Formularzem zgłoszenia inwestycji w obszarze rewitalizacji).

X.2.3 Udział interesariuszy w procesie monitorowania osiągniętych efektów rewitalizacji

Monitorowanie efektów wdrożenia planu będzie realizowane z udziałem interesariuszy objętych planem. Nie rzadziej niż raz w ciągu dwóch lat, planowane jest zbieranie informacji na temat sytuacji na obszarach rewitalizacji. Konsultacje prowadzone będą w formie listownej, jak również zorganizowane zostaną spotkania dla mieszkańców, przedsiębiorców, zarządców wspólnot i spółdzielni, a także instytucji społecznych, które zostaną ogłoszone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, a także w lokalnych mediach. Monitorowanie efektów nastąpi w oparciu o wskaźniki określone dla Programu.

W ramach procesu wdrażania planowane jest zabezpieczenie szerokiej partycypacji społecznej poprzez:

- Bieżące informowanie wszystkich interesariuszy projektu na temat monitorowania i efektów Programu,
- Udostępnienie danych do bieżących kontaktów na temat Lokalnego Programu Rewitalizacji na stronie Gminy Głogówek, poprzez stworzenie adresu e-mail i podanie

numeru kontaktowego, pod którymi każda z osób zainteresowanych będzie mogła uzyskać niezbędnych informacji na temat wdrażania Programu,

- Przeprowadzanie regularnych badań na temat monitorowania efektów Programu, z wykorzystaniem badania ankietowego i spotkań konsultacyjnych, nie rzadziej niż raz na 2 lata,
- Stworzenie zakładki na stronie internetowej Gminy z dostępem do wszystkich bieżących informacji i procedur oraz wzorów (np. Formularzem zgłoszenia inwestycji w obszarze rewitalizacji) oraz zestawień i raportów.

ROZDZIAŁ XII. ODDZIAŁYWANIE DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

XII.1 OCHRONA PTAKÓW PODCZAS WYKONYWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH

Opinia Ministerstwa Środowiska i GDOŚ dotyczące kratowania otworów stropodachów stanowi, że: „Stropodach, w którym kiedykolwiek przebywały ptaki, w świetle przepisów prawa jest siedliskiem ptaków. Zgodnie z opinią Ministerstwa Środowiska oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ) zakratowanie czy inny sposób zamknięcia otworów takiego stropodachu, nawet poza sezonem lęgowym, jest niszczeniem siedlisk ptaków. Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 (Dz. U. 2009 nr 151, poz. 1220 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011 nr 237 poz. 1419) wprowadzają zakaz niszczenia siedlisk zwierząt dziko żyjących.

Stropodachy stanowią siedliska wielu gatunków ptaków, w tym podstawowe siedlisko jerzyka, gatunku ściśle chronionego. Niemal z każdego stropodachu korzystają, lub kiedykolwiek korzystały ptaki. Jakikolwiek zamykanie otworów wentylacyjnych takiego stropodachu jest niszczeniem siedlisk ptaków. Dlatego zgodnie z prawem otwory wentylacyjne takiego stropodachu nie mogą być zakratowane bez zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, nawet po sezonie lęgowym.

Zamykanie otworów wentylacyjnych stropodachów nie jest wymagane przez prawo budowlane. Prawo budowlane wymaga kratowania jedynie przewodów będących częścią systemu wentylacji lub klimatyzacji budynku (typu wentylacji mieszkań i innych użytkowanych pomieszczeń). Jest korzystne dla bezpieczeństwa ludzi i ptaków, ponieważ zakratowanie przewodów kominowych uniemożliwia ptakom wpadnięcie do nich (co może się skończyć śmiercią) lub zatkanie ich gniazdem. Otwory wentylacyjne stropodachu nie należą do kategorii otworów, które prawo budowlane nakazuje kratować lub zabezpieczać w inny sposób przed dostępem ptaków.”

Konieczne jest właściwe planowanie i prowadzenie robót termomodernizacyjnych i budowlanych. W przypadku niewłaściwego wykonywania tych prac możliwe jest m.in.:

- zabijanie i okaleczanie ptaków lub nietoperzy,
- niszczenie ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy),
- płoszenie i niepokojenie gatunków chronionych;

- uniemożliwienie w przyszłości zakładanie gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki);
- uniemożliwienie w przyszłości do wykorzystania budynków jako miejsca odpoczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń wcześniej przez nie wykorzystywanych).

Prace termomodernizacyjne można wykonywać bez zezwolenia w okresie od 16 października do 28 lutego. W terminie od 1 marca do 15 października należy podjąć wszystkie działania zapobiegające niszczeniu siedlisk ptaków i nietoperzy. Należą do nich:

- upewnienie się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy (**wykonanie ekspertyzy przez ornitologa i chiropterologa**);
- w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy niezbędne jest:
 - wskazanie dokładnego miejsca przebywania;
 - zamknięcie przed okresem lęgowym gatunków nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta
 - gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do gatunków, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, postaci młodocianych, przed przystąpieniem do prac, niezbędne jest uzyskanie zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody, wydawanego w trybie art. 56 ustawy;
- po przeprowadzeniu prac remontowych, umożliwienie ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych:
 - stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci, np. budek lęgowych,

Do gatunków ptaków i nietoperzy występujących w na terenie Polski należą:

- Ptaki:
 - Gołąb skłany forma miejska (gołąb miejski) (łac. *Columba livia forma urbana*);
 - Kawka (łac. *Coloeus monedula*);
 - Wróbel domowy (łac. *Passer domesticus*);
 - Wróbel mazurek (łac. *Passer montanus*);
 - Jerzyk (łac. *Apus apus*);

- Jaskółka oknówka (oknówka) (łac. *Delichon urbicum*);
 - Kopciuszek (łac. *Phoenicurus ochruros*);
 - Pustułka (łac. *Falco tinnunculus*);
 - Sowy (łac. *Strigiformes*).
- Nietoperze:
- Podkowiec mały (łac. *Rhinolophus hipposideros*);
 - Nocek duży (łac. *Myotis myotis*);
 - Mroczek późny (łac. *Eptesicus serotinus*);
 - nietoperze z rodzaju karlik (łac. *Pipistrellus* sp);
 - nietoperze z rodzaju gacek (łac. *Plecotus* sp.);
 - nietoperze z rodzaju borowiec *Nyctalus* sp.);
 - nietoperze z rodzaju mroczek i karlik)

XII.2 ZAKRES ODDZIAŁYWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY GŁOGÓWEK

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizacja postanowień tego dokumentu, przy przestrzeganiu odpowiednich procedur bezpiecznego postępowania oraz przepisów bhp, nie powinna spowodować wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego. Ponadto wszelkie ustalenia zawarte w ww. dokumencie dotyczą obszaru mieszczącego się wyłącznie w granicach Gminy Głogówek. Program w swoich założeniach i celach nie będzie oddziaływał transgranicznie.

Uwzględniając również zapisy Dyrektywy ptasiej planowane działania nie będą oddziaływać negatywnie na populacje ptaków jak również na ochronę siedlisk poszczególnych gatunków.

Ocenia się, że Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Głogówek w zasadniczy sposób może przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Głogówek. Działania wynikające z przedmiotowego dokumentu zostaną zrealizowane i zaprojektowane w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne.

Charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań proponowanych w Programie, nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne.

Realizacja działań przewidzianych w Planie nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko w zakresie zdrowia i życia ludzi. Jednocześnie dokument nie wyznacza ram dla późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, czy też posiadających potencjalny wpływ na środowisko.

UZASADNIENIE

Konieczność podjęcia niniejszej uchwały związana jest z wytycznymi Urzędu Marszałkowskiego do LPR-u uchwalonego w dniu 16 stycznia 2017 roku - zgodnie z załączonym skanem.